

Mirgu Marga
Rašo Kugis Mugis.

BE KURYBINIŲ įiegy istorijoje yra ir naikinimo. Gyvūnų arkliai gali gražiausią pievą, vietomis taip nutrypti kad jokia žolė ten nežels. Žvėriškai pačiupinėta mažesnė tauta gali nebeatsigauti. Ne jau toks likimas Lietuvių tautai skiriamas?

Basios žinios apie Rusų slapto NKVD policijos siautimą nazių paliktuose griuvėsiuose tik liudnas mintis gimdo.

WILLKIE mirtis ištraukė iš gyvųjų tarpo gerą Lietuvos draugą. Jis matė Sovietijos gerasias puses, bet dryso paminti Maskvos negražų elgesį su Pabaltijo valstybėmis. Kas jo vietą užims?

AMERIKOS Lietuvių Tarybos suvažiavimas New York'e tarė šį bei tą, bet patį svarbiausį klausimą tyloomis praleido. Kol Amerikos Lietuviuose nebus įvykinta tokia pat kieta vienybė žutbutinėje kovoje kokią Lietuvos Lietuviai sukūrė, tol visos Amerikos Lietuvių pastangos bus pusgyvės. Taryba apie vieną veiklą nieko nepasakė.

BENDRO Amerikos Lietuvių Fondo skyriai kolonijose nerangiai organizuojasi ir nebūdingai veikia. Įžymių Amerikonų veik niekur nepatrukia. Organizavimuisi, be abejo, kliudo nesutarimas tarp dviejų didžiųjų mūsų patriotinės visuomenės srovių: tautinės ir katalikų. Kliudo ir nepaskelbimas kas daroma-rasti pašalpai kelių į Lietuvą, ir kas ant to kelio ištiesų kliutimi stovi?

MUSU spauda kaž kaip šalta girti neseniai įkurtą Amerikos Lietuvių Informacijos Centrą. Šis centras, matyti, jūrų neuždengė. Biuro vaisy maža Lietuvių spaudoje, o Amerikonų laikraščiuose visai nematyt. Angliška kalba nuolatinio informacinio-propagandinio žurnalo dar vis nėra.

SLA pradėjo taip vadinamą "Prezidento Vajų". Tai bus pirmas naujo SLA prezidento Laukaičio vadovybėje vajus. Tikimasi, visi Laukaičio ir SLA organizacijos draugai pasistengs vajų pasekmingu padaryti.

BUTŲ svarbu didinti American Friends of Lithuania organizaciją, nes visi juntame Amerikos visuomenės balse svarbą Lietuvos laisvės klausimui. Tačiau, tik Waterburyje skyrius veikslesnis. Chicagoje ir Clevelande skyriai apmirę, o kitus jų nei nėra. Karas įžengia į paskutinį pabaigtinį laikotarpį. Reiktų mums subrusti!

Floridaje, karo laivyno lėktuvų bazėje, Lapk. 6 užsimušė 18 lakunų oro susilėkime.

Hitleris, sulgy pranešimų iš Londono, turėjo pasivesti smegenų specialistui išegzaminuoti jo protą. Tulas laikas kaip apie Hitlerio veiksmus nesigirdi.

ROBOTAI kokiais Vokiečiai naikino Angliją visą šią vasarą, tik didesni ir pavojingesni, sako, gali būti pradėti leisti ir į Ameriką. Tą persėrgėjimą padarė bendrai armijos ir laivyno vadovybė Washingtone.

The Ohio War History
Commission
Ohio State Museum
Columbus Ohio

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

No.

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO LAPKR.-NOV. 10, 1944

(29-ti metai :: 29th year)

PREZ. ROOSEVELT LIKO 4-tam TERMINUI

Naujas Ohio Valstijos Gubernatorius

FRANK J. LAUSCHE

Clevelando Mayoras, ateivių darbininkų sunus, laimėjo Ohio Gubernatoriaus rinkimus Demokrataų sąrašui, nors valstija didumoje talsavo už Dewey ir prezidentus.

NAUJAS PAVOJUS EUROPAI

New York Times savo Lapkričio 8 laidoje įtakingu mostu atkreipė Amerikos visuomenės dėmesį į tai kad išlaisvintoje nuo Ašies jungo Europoje jau vėl pradeda rodytis išgąstingi apsirėškimai. Skyrinė "War News Summarized", pirmame puslapyje skaitome (Lietuviškas vertimas):

"Du politiški įvyriai apniaukė Europos veidą. Komunistai Prancūzijoje nutraukė santykius su Gen. De Gaulle vyriausybe del nuginklavimo taip vadinamos Patriotinės Milicijos, ir Lietuvos ir Estijos atstovai pareiškė protestus del to kad Nazių vergijai sugriuvus, to vietoje įvedamas Sovietų viešpatavimas".

New York Times patalpino ir tuos Lietuvos ir Estijos atstovų pareiškimus.

NAUJAS STALINO TRIUKAS

Lapkričio 7, minėdamas Rusijos revoliucijos sukaktį, Stalinas savo kalboje pirmą kartą viešai iškėlė apkaltinimą ir Japonijai, su kuria jis stengėsi palaikyti sutartis ir taiką.

Vokietiją ir Japoniją jis pavadino "agresyviu tautu" ir reikalavo kad jos abi būtų nuginklautos ir padarytos silpnos.

Taip tai sovietų agresorius, tautų užgrobkas ir pavergėjas, išmetė kitą savo kortą Amerikai ir Anglijai: jis nori pasirodyti kad Rusija bus svarbi Japonų nugalėjime ir nuginklavime.

Žinovai spėja kad Stalinas tuomi kreipia jau savo akis į rytus ir pradės įeškoti priemonių užgrobti ir Kiniją, kuri Japonų kamuoja.

OHIO NAUJASIS GUBERNATORIUS LAUSCHE GALI BUTI DEWEY Oponentas 1948 METAIS!

MAŽOMS TAUTOMS PAVOJUS NEPRASALINTAS

Leidžiant Dirvą į spaudą dar nėra galutinų balsavimo pasekmių iš nekurio šalies dalių, todėl nėra žinoma ir galutinės skaitlinės balsavimų, tačiau tas nepakeis padėties. Franklin D. Roosevelt išrinktas 4-tam terminui 23,487,274 balsais, jis gavo 35 valstijose didumą balsų ir todėl gavo 314 elektorinių balsų. Dewey gavo 20,628,446 balsus ir tik 118 elektorinių balsų. Tie Elektoriai galutinai nusprendžia oficialiai prezidento išrinkimą.

Ko Amerikos gyventojų diduma norėjo tą ir gavo: demokratišku budu, rinkimus laimėjo tris terminus išbuvęs prezidentas, kuris susiduria su audringo pasaulio reikalų eiga dar keturiems metams ateityje. Pasaulinis karas dar tebėra pačiame įkarštyje, be žinios kada galės būti baigtas, nors persvyra jau aiški Alijantų pusėje.

Liudnas mažų pavergtų tautų likimas

Prez. Roosevelt, stodamas į šį karą su viską nulemiančia Amerikos ginklu ir žmonių įjega, vietoje tai viską panaudoti pravedimui savo programos kaip jis yra pasireiškęs Atlanto Carteryje, davėsi palengva apsimulinti akipilėškam Stalinui, ir visą šios šalies svorį padėjo išauklėti naują agresorių, tautų pavergėją ir pavojų pačiai Amerikai.

Roosevelto likimas prezidentu palieka mažas pavergtas tautas bolševikų išnaikinimo pavojuje. Stalinas ir Sovietų propaganda ir toliau laikys užkerę Rooseveltą ir didelę dalį Amerikos žmonių pasakomis kad reikia pirmiau laimėti karą — ir leisti Sovietams po tą priedangą išnaikinti bolševikų okupuotų šalių gyventojus!

(Žiūr. pusl. 5 apie tai.) Demokratai pasilieka su diduma atstovų Senate ir Kongrese. Tas užtikrina visą paramą Rooseveltui politikai. Bet ar jis ir toliau eis akis užsirišęs, ar ir toliau ves slapta diplomatiją ir slėpdamas viską nuo šalies žmonių, leis Sovietams užgrobinėti šalį, o klausys tik Stalino prižadų apie "daug bznio" po karo iš Rusijos?

Jeigu ir dabar Roosevelt, gavęs visos šalies įraliojimą elgtis savarankiškai ir grąžinti pasauliui teisingą taiką, ją praloš, jis liks istorijoje nusmerktas žmogus, kuris pradėjo gerai, bet nemokėjo baigti.

RINKIMŲ ATGARSAI KITUR

Londonė, pasiekus žiniai apie Rooseveltto laimėjimą rinkimų, dalis spaudos pareiškė jog tai turi reikšmės ateities taikai.

Vokietijos radio veikė ilgai po reguliarių valandų stengiantis patiekti klausytojams žinias apie Amerikos prezidento rinkimų pasekmes.

Rusijoje plačiai buvo iškabinėta garsiakalbiai per kuriuos buvo skelbiama žinios apie rinkimų eigą.

Amerikos kariuomenės užjuriuose apie balsavimo pasekmes buvo patiekta žinios per radio iš 50,000 žodžių.

VEL SUDAUŽĖ 29 JAPONŲ LAIVUS

U. S. karo laivynas Pacificke naudojant šimtus karinių lėktuvų, atakavo Manilą Filipinų salose, kur smarkiai mušė sugadino ar nuskandino dar 29 Japonų laivus ir daug lėktuvų. Viso pastaromis savaitėmis mušiose apie Filipinų salas sugadinta arba nuskandinta 71 Japonų karo laivas.

SMARKUS SUSIKIRTIMAI SU VOKIEČIAIS

Lapk. 9 pranešimais iš vakarų fronto, trečioji U. S. armija sumušė Vokiečių išrangtame Metz-Nancy fronte ir užėmė 16 miestelių. Taip apsirėškė gyvumas tame ilgai ramiame fronte.

Smarkus susirėmimas eina pietuose nuo Aachen, Amerikiečiams stengiantis prasiveržti iki Reino.

Lapk. 5 Vokiečiai buvo atėmę iš Amerikiečių kaimą Schmidt, bet netrukus lėktuvais tas kaimas buvo visai suplaisintas.

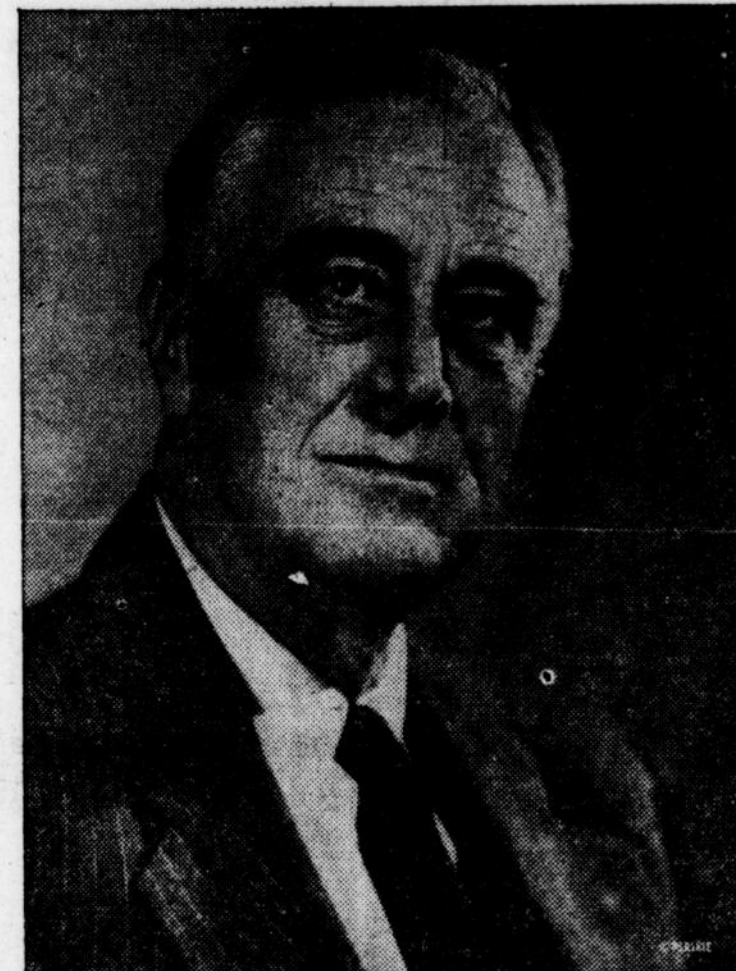
Vokietijos miestai naikinami tukstančiais Alijantų lėktuvų, diena iš dienos.

Gen. Alexander iš Italijos praneša jog Vokiečiai pasiryžę ten laikytis ir todėl karas užsities toli į 1945 metus.

Gen. De Gaulle, Prancūzijos valdytojas, galės gauti Amerikoje buvusių užšaldytų pinigų, kaip praneša iš Washingtono.

24 užmušta. Hanford Cal.— Susprogdus pasazieriniam lėktuvui su 24 asmenimis, visi jie užmušti. Sakoma, lėktuvą sprogo ore ir lėktuvą ir žmonės išblaskyti per mylią aplinkui.

Pirmą kartą Amerikos Istorijoje!

PREZIDENTAS F. D. ROOSEVELT, laimėjęs rinkimus ketvirtam terminui. Ar jis sulauks šio termino galo? Tai bus išprezidentavęs 16 metų, pirmą kartą Amerikos istorijoje. Tėmykit kaip jis žymiai apsenęs ir pervargęs, nors dar yra 62 metų amžiaus. Karo eiga jį žymiai pribalgė.

SULAIKĖ RUSUS PRUSIJOJE

Rytiniame fronte, Vokiečiai padarė galą tolesniam Rusų žengimui į Rytų Prusiją. Taipgi Vokiečiai stengiasi sulaukyti bolševikų veržimasi per Moraviją ir Dunojų Vienos linkui.

Rytų Prūsija ir Austrija užleisti bolševikams yra Vokiečiams pavojinga.

Devynios moterys kandidatės laimėjo rinkimus į Kongresą.

Amerika pardavė Prancūzijai 60 mažų karinių laivų pakraščiuo sargybos reikalams.

TUOJ IVYKS PASIMATYMAS SU STALINU

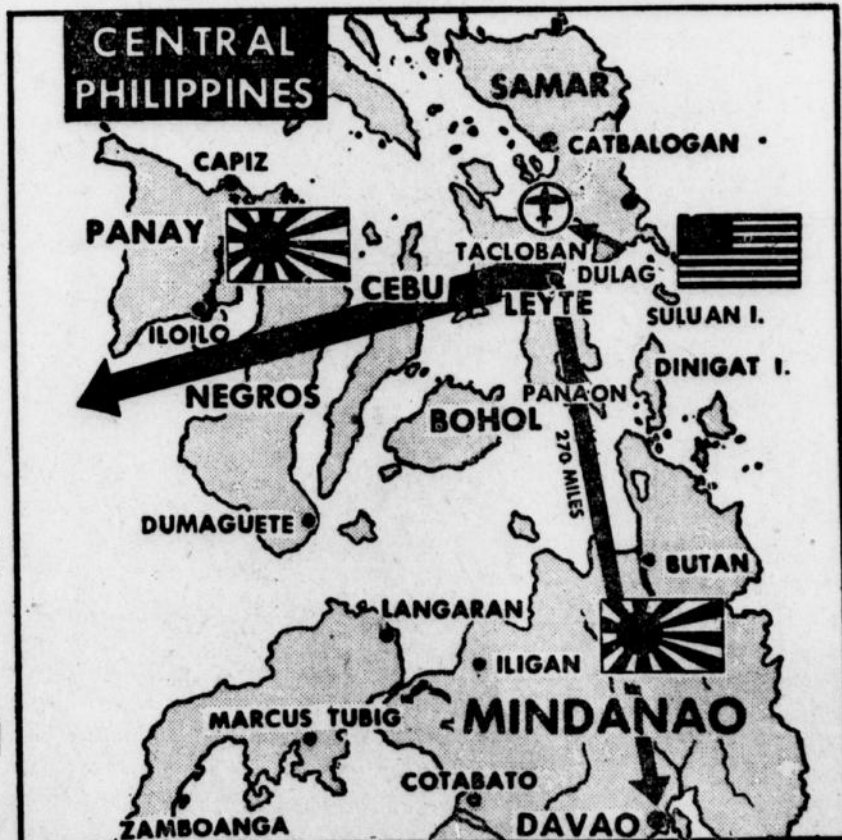
Prez. Rooseveltto išrinkimas reiškia užtikrinimą jo greitu laiku pasimatymo su Churchill ir Stalinu.

Tikima kad Roosevelt ir Churchill jau tariasi su sovietų diktatoriumi kur jie susivaižuos. Jie tikisi susitikti kada apie Kalėdas.

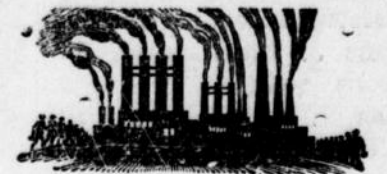
ZIEMA jau prasidėjo — vakarinėse valstijose vietoj sniegu jau užverčiami keliai.

41 užmušta. San Juan, Puerto Rico saloje. — Geležinkelio nelaimėje užmušta 41 asmuo.

Planas Japonų Nukariavimui Filipinuose

Filipinų Salų žemėlapis, su Leyte sala viduryje, kur isiveržė Amerikos įiegos — ten Gen. MacArthur sugrįžo atkariauti iš Japonų tas salas. Rodyklės rodo į dvi sritis kur Japonai valdo ir kur jie bus oru smarkiai bombarduojami ir naikinami.

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

Toledo, Ohio. — Aštuonios šio miesto karo dirbtuvės kurias užėmė kariuomenės laike mechanikų unijos streiko, vėl tapo parleistos privatiniam operavimui. Kariuomenės kontrolė tose dirbtuvėse užbaigta kuomet visi darbininkai sugrįžo ir darbai prasidėjo pilnu saiku.

1943 metais, nuo sužeidimų prie darbų, prarasta net 58,800,000 darbo dienų. Medžių apdirbimo industrijoje, paveizdan, nuostolis buvo po 29 dienos nuo kiekvieno darbininko.

Nuo sirgimų vyrai darbininkai prarado po 11 dienų; moteriškos — po 13 dienų per visą metą.

Mishawaka, Ind. — Baigėsi streikas 6,000 gumo darbininkų Ball Band Co. dirbtuvė, kilus nesusipratimui del mokesčių.

Washington. — Valdžios Karo Darbo Taryba įsakė 500 darbininkų kelių sinvyklose, Phillipsburg, Pa., ir Buckhannon, W. Va., grįžti atgal į darbus.

Oakland, Calif. — Laivų statybos darbuose sustreikavus 3,000 mašinistų, suparalizuota darbas prie 80 karinių ir prekinų laivų. Streikas tęsiasi trys savaitės ir įsakymas grįžti dirbti nepildomas.

Paryžiuje, ištikus sprogimui vagono pilno Vokiečių amunicijos, užmušta 27 civiliniai. Viena liudininkė sako mačius tris vyrus tą traukinį padegant.

ISPANŲ valdžias galva Gen. Franco paskelbė kad Ispanija niekad nebuvo fašistinė ar nazinė ir niekad neturėjo jokių slapų sutarčių su Ašies įjgomis. Jis prašo kitų šalių teisingo atsinešimo į Ispaniją.

Nužudyta 7 Japoniečiai. Lima, Peru, Pietų Amerika. — Laike miego nužudyta užmušimu dviejų Japonų šeimų nariai, 7 asmenys.

Jugoslavų bolševikų vad. Tito, kaip žinios sako, tapęs sužeistas Serbų tautininkų, kurie kovoja prieš bolševizmą.

RUSIJA atsimetė. Nežiurint Amerikos pastangų skirti Rusijai vietas tarpautinėje oro taryboje, Sovietai nuo to atsimeta. Iš Maskvos atėjo pareiškimas og Rusija negalinti dalyvauti Chicagos orinėje konferencijoje del to kad paviesta "fašistiškos šalys" Šveicarija, Švedija, Portugalija, Ispanija....

PENNSYLVANIJOJE

PHILADELPHIA

PAŽINKIM LIETUVIŠKOS VEIKLOS PRIEŠININKUS

Dauguma Lietuvių jau žino kad visi patriotiškai Lietuviai čia dirba sutartinai geresniai Lietuvių ir Amerikonių gyvenimui ir veikimui. Jų komitetui vadovauja karštas Lietuvos patriotas J. Kavalauskas, dirba senas veikėjas P. Pukas, žinomas J. Grinius, visi vietos Lietuviai dvasiškai ir daugybe gerų Lietuvių.

Bet atsiranda keletas ar keiolika kurie nori visus tų patriotų darbus sugriauti ir apgauti bei suklaidinti daugiau Lietuvių. Philadelphiai tu- retų žinoti kas tie priešai yra, kurie ir Lietuvai nori matyti Sovietų glėbyje, kurie savo šlykštų šlamštą laikraštį bruka žmonėms, ir kurie visokių niekšus kviečia ir prakalbas rengia. Štai keli tie išgamos: Rapolas Merkys, Stasys Reikšauskas, J. Smetas ir jo boba, Elena Tureikienė, Jonas Reinyš, Jurgis Lukoševičius, Petras Zaleckis, Juozas Gružauskas, Petras Pelenas, Pranaitis iš N. J. Jie dirba Rusams, su jais Lietuviams dirbti nepa- klui, reikia nuo jų šalintis. Kai sužinosiu daugiau kitų jų vardus vėl visuomenei paskelbsiu. Žinodami, lengviau apsi- saugosime. Savas.

LAISKAS NUO BALUČIO

Vietiniai veikėjai prieš tulą laiką pasiuntė Lietuvos Minis- trui B. K. Balučio, Londone, knygą "Timeless Lithuania". Dabar, Lapkričio 3, nuo jo ap- turėta padėkos laiškas, sekan- čio turinio:

"...Tamstų laiškelį iš Rug- sėjo 2 d. gavau šiandien. Laiką ačiū už jį, kaip lygiai ir už pa- žadėtą "Timeless Lithuania", knygą, kurios dar nesu gavęs, manau ateis kiek vėliau. Ne- paisant kai kurių klaidų-kla- delių, ji yra labai geras įran- kis supažindinimui Anglosak- sų tautų su Lietuva ir jos pro- blemomis. Esu jau gavęs ke- letą jos egzempliorių ir tinkam- ai jas suinaudoju. Bet galė- čiau su nauda ir daug daugiau jų paskleisti. Gera padarė: pasiūsdami ją ir į Australiją. Dominijos loš vis didesni vald- menų pasaulio politikų ir bu- tų gera jei žymūs Dominijų valstybės vyrai ir veikėjai ga- lėtų ją gauti.

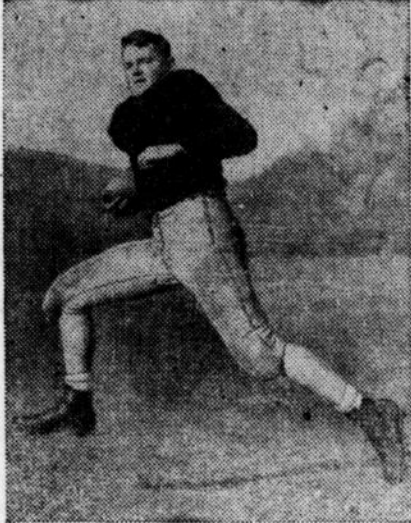
"Lietuvių tauta čia labai sunkų ir erkščiuotą kelią. Kaip gaila kad ne visi Lietu- viai mėgina erkščius kapti ir tą kelią jai lengvinti. Bet to- del tie Lietuviai kurie reikali- suprantą, juo labiau turi pa- diduoti ir ne tik savo bet ir tą neįmanėlių pareigą atli- ki."

Iš šito laiško galim suprasti kaip reikalinga Anglijoje pra- platinti "Timeless Lithuania". Kiekvienas kas nori pasitar- nauti Lietuvai lai nuperka iš LVS centro šių knygų vieną ar dvi ir pasiunčia į Londoną. Knygos pastu į Londoną eina. Taipgi jei kas gali lai pasi- rupina pasiųsti Ispaniška kal- ba išleista knygą apie Lietu- vą — "Lituanía Entre Fuego Cruzado", nes Londone randa- si svarbių diplomatų kurie ga- li pasinaudoti Ispaniška kny- ga.

Pono Balučio antraštas yra: Mr. B. K. Balutis, Lithuanian Legation, 19, Kensington Palace Gardens, London, W. 8 England. Reporteris.

Užsirašykite Ameriko- **"LIETUVIŲ NAUJINIENAS"** Mėnesinis žurnalas, 28 puslapių, pakeičiamas ir daug skelbimų. Kaina metams \$1. Adresas: Lietuvos Naujienos 332 N. 6th St. Philadelphia 6, Pa.

Armijos Smarkuolis

Glenn Davis, iš Los Angeles, Karškos West Point Aka- demijos futbolo pirmieji lo- šikas. Futbolas yra rudeninis Amerikos aukštųjų mokyklų sportas.

PITTSBURGH

GADINA BAZNYČIAS

Allegheny apskrityje ir pa- čiam Pittsburghe kokie tai niekšai vandaliai pradėjo dary- ti nuostolius bažnyčioms. Nie- kad tokio žymaus apsirėškimo nėra buvę nei čia nei visoje ša- lyje.

Teisėjas Ellenbogen pasakė, "Nežinia ar tai yra darbas tik paprastų vandalių niekšų, ar sužiniai suruoštas pasimoji- mas prieš Amerikos institucijas". Naikinama maldnamių turtas ir trukdoma pamaldos katalikų, protestonų ir žydų maldnamiuose.

STREIKAI

Lapkričio 6 taigėsi keturių savičių streikas Pittsburgh Coal Co., 1600 darbininkų Mid- land, Westland ir Lindley ka- syklose. Darbininkai grįžo į darbus sulgę įsakymo iš Na- cionalės Karo Darbo Tarybos.

Buvo ir kitas streikas West- moreland Coal Co. kasykloje, 300 darbininkų, kurie taip pat grįžo dirbti.

Tuo tarpu pranešama apie kilusius naujus streikus kurie epima šintus angliakasių.

GASAS IS TEXAS

Pirmą kartą nuo karo pra- dijos, Pittsburgho sritis su- lauks žiemos be baimės kad kad pritruks natūralio gase. Iš Texas valstijos atvesta natūralio gase ryna, 24 colių diametre, 1265 mylių ilgio, ku- ria bus pristatoma gase tiek kad joki netikėti įvykiai nera- lės sumažinti gase laike žie- mos šalčių.

Ta gase ryna yra ilgiausia tos rusies pasaulyje. Iš jos bus gaunama iki 200 milijonų kubinių pėdų natūralio gase kasdien. Ta gase ryna ateina per 7 valstijas ir aprūpins šią dalį Pensylvanijos, Youngs- towną ir Clevelandą.

SESTA KARO PASKOLA

Šešta karo paskola, kuri pra- sidės Lapkričio 20, Pittsburgho sričiai nustato \$291,683,000 kvota. Allegheny apskrityje tos kvotos tenka \$194,601,000 suma.

Visoje šalyje nustatyta su- kelti 14 bilijonų dolarių šiame vajuje.

Vajus tęsis iki Gruodžio 16.

ZUVO KARE

Korp. Vincas A. Vainorius, sunus Aleksandro Vainoriaus, nuo 133 Moutrie st., zuvo ka- ro lauke, kaip praneš jo tė- vams karo vyriausybė.

LYNCIAVIMAS (žudymas negrų be teismo) Amerikoje visai sumažėjo. 1943 buvo nu- vėnuota tik 3. mažiausia ne- ga kada kitados. 1942 m. — 5; 1941 — 4; 1940 — 5. Gi 1933 m. buvo nulvėnuota 24, o 1935 m. — 19.

AKRON, OHIO

Smulkios Žinios

Ižymus vietos Lietuviai, Ka- zys Puišys su savo žmona, bu- vo nuvykę į Brighton, Mass., pas savo draugus p. Kulinius. Jų globoje jie smagiai pagyve- no ir tufojo puikias vaises.

Kuliniui turi nuosavą pui- kų namą, didelį daržą su gėlė- mis, ir kadangi gyvena prie ju- ros turi ir laivą su visais pa- togumais. Jie ir svečius pa- važinėjo juroje. Puišiai jau- tėtisi laive kaip prieš daug me- tų važiuojant iš Lietuvos į Ameriką.

Kulinas yra ilgametis Dir- vos skaitytojas, tik svečiams skundėsi kad retai temato Dir- voje Akrono žinių, sako, Roda- vičiui palikus Akroną stinga ir žinių iš Akrono. Mat, Ku- linui yra Akrono gyvenę ir labai rupinasi šio miesto Lie- tuvių gyvenimu, taipgi mėgsta Dirvą.

P. Kulinas svečiams įdavė parvežti Akroniečiams ir Dir- vai gerų linkėjimų, sako laimai pasilgęs savo draugų Akrono.

Puišiai paviešėjo pas Kuli- nus, atlankė Bostoną, Dorches- ter ir kitus miestus. Gryžo patenkinti savo keliu ir vai- singumu ir savo draugams už tai nuosirdžiai dėkoja.

Poni Gaškienė lankėsi pas savo dukterį ir žentą, kuria- tarnaui kariuomenėje Ken- tucky valstijoje.

Povilas Usevičius ir Sema- ka rado sau drauges, apsi- vėdė.

K. Puišio duktė Viola lankė- si Floridą pas savo vyrą, ku- ris tarnauja Amerikos kariuo- menėje. Ji ten praleido visą mėnesį laiko.

J. Rumbutienė gal ant vi- sados apėjo Akroną, nes par- davė savo namą. Ji dabar gy-vena Chicagoje, žada užsidėti biznį.

Kalnas.

WATERBURY, CT.

RUBŲ VAJUS EINA SKLAN- DŽIAI

Mūsų kolenijoje yra du sky- riai Bendro Amerikos Lietuvių Fondo ir abu skyriai oficialiai paskelbė rubų Lietuvos karo nukentėjusiems vajų. Vajus prasidėjo Lapkričio 5 ir baig- sis Lapkričio 21.

Vajaus komisija kreipėsi į svetimačius lygiai ir į vie- tinius bižnius, parapijas, ban- kus kur tik buvo galima, ir reikia pasakyti kad kitataučiai atsiliepė labai nuosirdžiai ir parodė gilią užuojautą Lietu- vos žmonėms. Vietos Ameri- koniška spauda irgi labai pa- lanki ir nuosirdžiai remia šį rubų rinkimą.

Lietuviai kviečiami pristaty- ti savo atliekamus rubus į se- kančias vietas, kur kam ar- čiausia:

Visose 11-koje Fire Houses, Headquarters, Field Street, St. Joseph's Old School, 46 Congress ave., Second Congr. Church, 238 W. Main st., Temple Israel, 100 Willow st., Lithuanian Political Club, 48 Green st., Cong. Parish House, Oakvi- le, Conn., Wiggins Restaurant, 1917 N. Main st., I. G. A. Market, Mazaika, 1020 Bank st., Colonial Bottling Works, 482 Hamilton ave., J. Paranauskienė, 316 Chip- man st., Iz. Krugolienė, 968 Highland ave., Adams Service Station, 303 Main st., Oakville, M. Colney, 148 Grand st. arba telefonuokit bent kuriuo numeriu: 3-4747; 3-3838; ar 4-2551. Dr. M. J. Colney.

J. A. Urbonas Dirvos Agentas Dayton 1302 Lamar St. Dayton, O

Detroit, Mich., Naujienos

LVS 6 SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

LVS 6-to skyriaus susirin- kimas įvyks sekmadienį, Lapk. 12, nuo 2 val. po pietų, Sv. An- tano parapijos mokykloje. Na- riciai ir narės prašomi atsilan- kyti, yra daug dalykų apkal- bėti. Taipgi kviečiami ir no- rintieji prisirašyti prie Lietu- vai Vaduoti Sąjungos.

BENDRO FONDO SUSIRINKIMAS

Lapkričio 3, įvyko Bendro Amerikos Lietuvių Fondo Det- roito skyriaus susirinkimas, kuriame išrinkta nauja pasto- vi skyriaus valdyba: pirminin- kė E. Paurazienė; vice pirm. Dr. J. Sims, O. Kratavičienė ir B. Keblaitienė; finansų raš. M. Stankienė; rašt. E. Molie- nė; ižd. D. Brazis; iždo globė- jai: J. Šniras ir P. Medonis; korespondentai: P. Medonis, M. Šimonis, B. Keblaitienė ir M. Šims. Drabužių rinkimo komisijos pirmininkė M. Smai- licienė, rašt. O. Wilkienė, ir St. Douvan.

Nutarta, lėšų sukėlimui, su- rengti vakarėlį Gruodžio mė- vi. Tam komisiją sudaro: O. Kratavičienė, H. Rauby, R. Miknienė, B. Keblaitienė, ir St. Douvan-Čiurlionytė.

RAUDONOJO KRYŽIAUS VAKARĖLIS

Spalių 28 vakare, Miltono- Armono salėje, įvyko A. R. K. Lietuvių vieneto vakarėlis, ku- ris gražiai pavyko, ačiū rengi- mo komisijos uoliai pasidar- lavimui. Skyriui liko virš \$100 pelno. Aukotojams ko- misija dėkoja: Pranui ir Ele- nai Kazlauskams už stambią auką, ir M. Petrikienėi ir J. Juodvalkiei, kurios dirbo ko- misijoje ir prisidėjo aukomis. Kazlauskai laiko užėgė 1041 W. Warren. Armonai irgi pa- gelbėjo darbu ir auka.

Engimo komisija: V. Mc- twienė, O. Wilkienė, S. Keb- laitienė, J. Juodvalkiei ir M. Petrikienė.

DALYVAVO LVS CENTRO VALDYBOS POSĖDYJE

Spalių 29, Clevelande įvyku- siame LVS centro valdybos po- sėdyje dalyvavo iš Detroitie- čiai: Dr. J. Sims, vice pirm., J. Kripas, finansų rašt., ir M. Šimonis, savo vyro, centro iž- dininko J. Šmailio vardu. Po- sėdis laikytas centro pirm. P. J. Žiurio namuose. Čia suruo- štai ir posėdžio dalyviams pie- tųs.

Kelione į Clevelandą ir as- pasinaudojau ir labai įdomu buvo pamatyti tą laisvą Cle- vlando eksplozijos sceną, kur žuvo apie 200 gyvybių.

KAIP LIETUVIAI MASTO APIE AMERIKĄ

Negaudama jokių žinių iš mylimos tėvynės Lietuvos, la- bai pasilgstu laisvųjų nuo "sa- vo" sesučių, brolių, tėvelių. Fasligus skaitau nors senus laiškus ir atgaivinu savo dvasią tais senai rašytais žo- diais.

Viename sesutės Elzytės lai- ške, rašytame Rugsėjo 9, 1938 m., ji taip sako:

"Tikrai, Maryte, begalo pa- norau nuvažiuoti į tą dausų, į Lietuvą, pasakų šalį Ameri- ką. Kaž kodėl Amerika Lietu- viui kaip ir antra tėvynė. Ji taip dažnai skamba Lietuvių lūpose, jos išdidumo ir puiku- mo banga neretai užlieja ir Lietuvos tamsesnius kampus. Jos gyventojų duosnumas ne- retai susildo suvargusių Lietu- vių kuną. Jos dolaris nevieno Lietuvis nuogydo puslėtas ran- kas. Užtat mums Amerika at- rodo artima, užtat mums Ame- rika atrodo auka šalis."

Neabejotina kad ir dabar jie sukrėvė savo viltis į Amerikos Lietuvius. Ir dabar jie tikisi kad Amerikos Lietuviai nu- šluostys jų ašarotas akis. Iš- gydys jų kuno ir sielos skau- dulius.

Lenkas Lakunas

Lenkas lakunas Pulk. Stan. Skalski, atsižymėjęs oro kare prieš Vokiečius: jis numušė 18 Vokiečių lėktuvų. Jis yra 28 m. amžiaus, kariauja nuo 1939 metų ir dalyvavo mušiuose virš Lenkijos, Afrikos, Italijos ir Prancūzijos. Jis dabar at- vykko Amerikon.

Dirbkim, ruoškimes kaip kas išmanom, kas kaip galim jiems pagalbos ranką ištieti — kad jų tos taip stiprios viltys ne- apviltų juos.

(Nuo Redakcijos: šio straip- snelio paskutinė dalis per- klaidą buvo įdėta pereiname numeryje po antgalviu: "Šim- tas maišų.")

AUKOKITE Į WAR CHEST

Dabar jau Stephanie Douvan renka aukas Lietuvai vardu Detroito War Chest. Kas ga- lite prisidėkite su auka. Bu- tina palaikyti Lietuvai vardu kur tik galima ir prieina- ma. Aukus renka ir kitos Lietuvos moterys ir turi pa- sekmių. Šias aukas visi turi įteikti Stephaniei Douvan, ku- ri priėmus į centą.

CALF DRABUŽIAMS KAMBARYS

BALF išdininkas D. Brazis, praneš kad kambarį drabu- žiams renkams Lietuvos karo nukentėjusiems, sudėti gavo buvusioje Lietuvių salė- je, 1906 25th St. Kambarys didelis ir geras ir be to visiems gerai žinomas. Šį kambarį D. Brazis gavo dykai, tik reikės primokėti \$5 į mėnesį už elek- trą. Čia drabužius galima at- vežti. Atvežus drabužius, rei- kia kreiptis pas Brazilio laido- tuvių įstaigą, 1933 25th St., tik antros durys nuo drabužių kambario.

Drabužių rinkimas nėra to- kis sunkus kaip išvyk atrodė.

SMULKIOS ŽINUTĖS

Marytė Tušlytė, gavus stip- pendiją, įstojo į Michigan val- stijos universitetą, Ann Ar- bor, Mich.

Karys Juozas Uždavinis, ne- senai grįžęs iš Alaskos, vie- sėjo apie tris savaites laiko pas savo sesutę ir švogerį Gužaus- kus.

Jurininkas Eduardas Keb- laitis lankė savo tėvelius Keb- laičius apie porą savaitių laiko.

Karys Kestutis Ambrose, vi- suomenės veikėjo J. Ambrose sunus, parvyko paviešėti pas savo tėvelius. Ambrose turi valgomų daiktų parduotuve 5444 Livernois.

Kestutis Ambrose, kaip mu- zikantas, ir karo tarnyboje va- dovauja benui.

Rep.

Skelbimai Dirvoje

50c už vieną kartą tris kartus už \$1.00

Sn ulkus skelbimai "Dirvoje" tai tai namų pardavimas, iš- nuomavimas, krautuvų išnuo- mavimas ar pardavimas, pajū- tojimai, padėkos laišakai, gali- me patalpinti šla kaina.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai.)

MIRĘ 13,000 IŠEIVIŲ LIETUVIŲ

Su šiame numeryje paduoda- mais mirusių Lietuvių vardais, mirusių išeivių Lietuvių skai- čius pasiekė jau 13,000, nuo Vasario mėnesio, 1937 metų.

AKOMBA Juozas, mirė Rugs.

24, Montreal, Kanadoje.

KRIVAITIS Vincas, mirė Rug-

pjučio 6, Montreal, Kanado-

je.

LUKOŠAS Juozas, mirė Biržė-

lio 25, Montreal, Kanadoje.

JURGUTIS Vincas, 10 metų,

mirė Liepos 10, Montreal,

Kanadoje.

LIAUGMANAS Jonas, mirė 25

Birželio, Montreal, Kanadoje.

ZICKIENE Marė, 56 m., mirė

Spalių 23, Dayton, Ohio. Li-

ko du sunai. Velionė paėjo

iš Garliavos par.

BIRBALAS Vincas, 56 m., mi-

rė Spalių 25, Dayton, Ohio.

(Vainuto par.). Liko žmo-

na, 4 dukters, du sunai.

KRIPAVICIENE Jieva, 70 m.,

mirė Spalių 25, Dayton, O.

(iš Suvalkijos). Liko vyras,

4 dukters ir vienas sunus.

ZAGORSKIS Viktoras, 61 m.,

mirė Spalių 29, Clevelande.

(Juodžionių k., Šimonių par.)

Amerikoj išgyveno 38 m.

ALISAUSKAITĖ Elena, 27 m.

mirė Spalių 12, Clevelande,

kur buvo ir gimus.

GRIBAUSKAS Motiejus, 67

metų, mirė Spalių 16, Clevel-

and, Ohio.

MILIAUSKAS Juozas, apie 60

m., mirė Spalių 17, Chardon,

Ohio. Paėjo iš Suvalkijos.

KARALIUS Vincas, 82 m., mi-

rė Spalių 14, Chicagoje. (Ma-

rijampolės ap., Prienu par.)

Amerikoj išgyveno 50 m.

VARNIS Jonas, 56 m., mirė

Spalių 9, Chicagoje. (Skapiš-

čio par.)

ŽIDŽIUNAS Antanas, 58 m.,

mirė Rugsėjo 26, Hartford,

Conn. (Ramygalos p., De-

niunų k.)

SLIAŽAS Dominikas, 64 metų,

mirė Spalių 11, Chicagoje.

(Šiaulių ap., Papilės p., Rim-

šų k.) Amerikoj išgyveno

35 metus.

LAPINSKAS Juozas, pusam-

žis, mirė Spalių 11, Chica-

goje.

KUCINSKIENE Rožė, mirė

Spalių mėn., Mahanoy City,

Pa.

RUPSIENE Ona, 85 m., mirė

Spalių 2, Philadelphia, Pa.

ADOMAITIENE Petronėlė, mi-

ti- kė Spalių 3, Philadelphia.

ROMANUSKAS Pranas, pus-

amžis, mirė Spalių 18, Chi-

cagoje. (Tauragės ap., Vai-

nutos par., Škeržemės km.)

Amerikoj išgyveno 46 m.

NARSUTIS Jonas M., 54 m.,

mirė Spalių 17, Chicagoje.

(Ramygalos p., Zudžių k.)

Amerikoj išgyveno 34 m.

KENSTAVICIENE Natalija,

48 m., mirė Spalių 2, Phila-

delphijoje.

AUGAITIS Izidorius, 40 metų,

mirė Sp. 4, Riverside, N. J.

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse!

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinę —
Jungo nevilksim!

Lietuvių Vienybės Aktualumas

Bolševikų Teroras Lietuvoje ir Amerikos Lietuvių Pastangos Lietuvių Tautai Gelbėti. Partingumas — Kliūtis į Vieningumą. Netiesa — p. Grigaičio Ginklas Argumentų Pritrukus.

Spalių mėn. pabaigoje mūsų pasiekė bausių žinių pluoštas iš Lietuvos. Gryžę į Lietuvą, bolševikai turėję vieną tikslą: galimai trumpiausiu laiku išnaukinti Lietuvius tautą. Šito tikslo siekdami, jie su jo komi priemonėmis nesiskaito: masiniai žudo nekaltus gyventojus ir ištisus kaimus bei miestelius veža į Sovietų Sąjungos gilumą.

Lietuvių tauta, vieninga Vyriausio Išlaisvinimo Komiteto vadovybėje, kovoja prieš negirdėtą bolševikų terorą, bet, aiškus dalykas, ta kova be užsienio intervencijos negalės testis be galo.

Kaip iš šiame Dirvos numerio telpiančio rašto matyti, Lietuvai Vaduoti Sąjunga kreipėsi į Prezidentą Rooseveltą ir kitus aukštus asmenis prašydama padaryti viską kas yra jų galioje raudonajam terorui Europos rytuose sustabdyti.

Prieš kurį laiką į Prezidentą Rooseveltą panašiu raštu yra kreipęsi Amerikos Lietuvių Taryba drauge su Latvii ir Estų atstovais. Deja, tuo tarpu tai yra beveik viskas ką mes galime padaryti Lietuvii ir kitų bolševikų užgrobtų tautų žudymui sustabdyti.

Nėra abejonės kad kovos prieš bolševikus sėkmingumui visų Lietuvių vienybė ir toliau lieka viena esminių sąlygų. Kaip mūsų skaitytojai žino, Lietuvai Vaduoti Sąjunga jau prieš tris savaites pasiuntė Amerikos Lietuvių Tarybai pasiūlymą neatidėliojant pradėti pasikalbėjimus veiklos subendrinimo klausimu, netgi prašė paskirti atstovus, tiems pasikalbėjimams pradėti. Bet Amerikos Lietuvių Taryba su atsakymu ilgai dėsė. P. Grigaitis, kaip iš pereinčio Dirvos numerio matyti (žiūr. "Bendradarbiavimo Besiekiant") netgi prieš pradėdant bent kokius pasikalbėjimus del vienings veiklos, rado reikalo palaisti per Naujienas porą kiršinančių žinučių. Turėdami galvoje kad p. Grigaitis faktinai vadovauja Amerikos Lietuvių Tarybai, jo pasisakymas Naujienose sykiu nušviečia ir Amerikos Lietuvių Tarybos vadovybės nusistatymą. Iš Draugo ir Sandaros ir kitų tarybininkų laikraščių tylėjimas akivaizdoje p. Grigaičio pasisakymo mažų mažiausia yra kiršinančių užmačių paneigimas.

Kiršinančias žinutes p. Grigaitis per Naujienas leidžia ir toliau. Imkime, sakysim, M. Gudelio recenziją apie Kazimiero Verax Ispanų kalba parašytą knygą "Lituania Entre Fuego Cruzado" (Nauj. Spalių 30). Kur buvęs kur nebuvęs M. Gudelis ima ir prisikabiną del tos knygos vietos kurioje nurodoma kad Prezidentas A. Smetona nesutiko priimti bolševikų ultimatumo ir protesto ženklą išvažiavo. Kaip ten bebūtų, Kazimieras Verax yra ne tautininkų žmogus tat jo nuomonės A. Smetonos atžvilgiu nėra jokio pagrindo laikyti neobjektyvia. Antra, K. Verax paduoti faktai daug maž sutampa su Dr. Norem'o išdėstytais faktais, o tai dar sutvirtina jų patikimumą. Trečia ir svarbiausia: kokia išviso yra nauda Lietuvai prisipyrus įrodinėti kad jos miręs prezidentas buvęs nedrašas ar negyves Lietuvos reikalų? Dviejų visai skirtingų autorių paduoti faktai kaip tik kalba priešingai, tat kam tikrai rupi Lietuvos reikalai

tas, nors ir budamas priešingų nusistatymų žmogus, nešieskos dėmių nepriklausomos Lietuvos prezidento asmenyje, nes prezidento blogas vaizdavimas yra ne kokia atestacija ir pačiai tautai. Jei neatsižvelgiant į tai, M. Gudelis butinai stengiasi A. Smetoną nuvesti iš blogos pusės, p. Grigaitis tokius nušvietimus talpina Naujienose, tai tik ne del to kad jiems rupi Lietuvos reikalai, o del to kad, siekdami savo nedidukei grupei naudotos, partinius reikalus pastato aukščiau valstybinių. Kas gi liečia užgaulų rašinėlio toną, tai šitai yra budinga mūsų socialistų žymė: ko negali pasiekti įrodymais tą mėgina gauti užgauliojimais.

Lapkričio 2 d. Naujienų apžvalgoje p. Grigaitis bepolemižuodamas su bolševikais, tarytum nejučiomis jau tiesiog užkabina tautininkus. Pasak p. Grigaičio, tautininkai "plusta" Amerikos Lietuvių Tarybą užtat kad ji siekianti nepriklausomos ir demokratinės Lietuvos. Kad tautininkai siekia nepriklausomos Lietuvos nemaziau už tarybininkus ir kad del to jie tarybininkų "neplusta", yra toks aiškus dalykas kad jo įrodinėti nėra nei mažiausio reikalo. Ne kam kitam kaip kovai del Lietuvos nepriklausomybės suintensyvinti tautininkai ir pakvieta tarybininkus pradėti pasitarimus del bendro veikimo. Kas del demokratijos tai tautininkai ją labiau gerbia negu p. Grigaitis. Tuo metu kai p. Grigaitis niekino ir tyčiojosi iš Lietuvos 1938 metų konstitucijos, tautininkai veikėjai įrodinėjo jos teisėtumą ir tuo pat metu pabrėžė kad Lietuvos santvarkos klausimą nuspręst pati Lietuvių tauta.

Kuriam laikui praslinkus Ameriką pasiekė iš visų Lietuvos srovių sudaryto Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto deklaracija, "Į Lietuvii Tautą". Tos deklaracijos trečias straipsnis, kaip jau nesykį minėjome, skamba: "Lietuvą iš okupacijos išlaisvinus ir toliau veikia 1938 m. konstitucija, kol ji teisėtu keliu nebus atitinkamai pakeista". Iš to pavyzdžio aiškiai matyti kad tautininkai kaip tik gerbė tuos principus kuriuos pripažino Lietuvių tauta, o p. Grigaitis

ties su labai negausiu savo pasėkėjų būreliu tuos principus niekino. Tai kas kovoja už "demokratinę Lietuvą": Tautininkai, kurie Lietuvių tautos išskeltus principus gerbė, ar p. Grigaitis su savo socialistais, kurie tuos principus niekino? Negana to. Nuo Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto deklaracijos paskelbimo Amerikos Lietuvių spaudoje praėjo jau virš pusę metų laiko, o p. Grigaitis vis dar nepareišė kad jis pripažysta Lietuvos 1938 metų konstituciją, atseit tebesilaiko jos neigimo. Bet kas savo valią mėgina pastatyti aukščiau tautos valios tas yra ne kas kitas kaip diktatoras šalininkas.

Gryžtant prie Lietuvai Vaduoti Sąjungos Amerikos Lietuvių Tarybai, pasiūlyto bendradarbiavimo, tenka iškelti aiškstien viena detalę kuri nušviečia diktatorinio demokrato p. Grigaičio moralinę buseną. Kai Spalių 18 d. Amerikos Lietuvių Tarybos veikėjų posėdyje New Yorke buvo iškeltas bendradarbiavimo su Lietuvai Vaduoti Sąjunga klausimas, eilė sandariečių ir katalikų veikėjų išsitarė teigiamai. Tuomet p. Grigaitis, matydamas kad dalykai krypta ne į tą pusę į kurią jis norėtų, griebė tokių žemų priemonių kaip tvirtinti kad Lietuvai Vaduoti Sąjunga yra skundus Amerikos Lietuvių Tarybą State Departmentui, ją šmeižus, ir tt. Šis epizodas gražiai pavalduoja kas yra p. Grigaitis. Kai pritruksta argumentų, savo tikslui pasiekti jis griebiasi nešvarių kaltinimų ir net netiesios skleidimo.

Faktai išdėstyti. Visuomenė tegul pati padaro savo sprendimą.

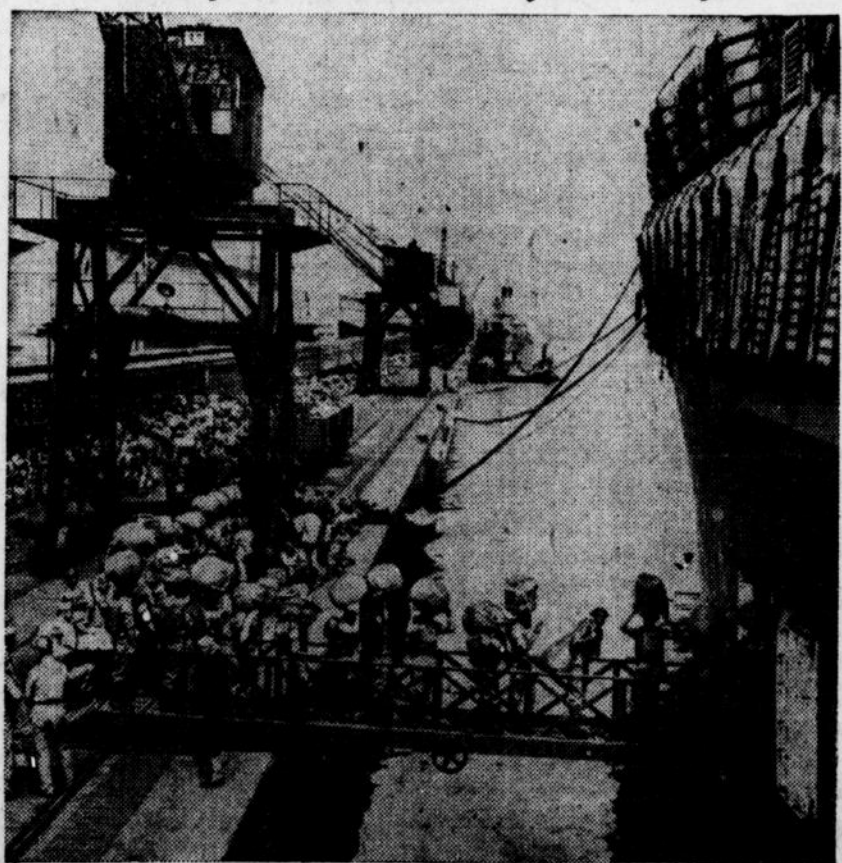
Julius Smetona.

LVS 6-TO SKYRIAUS VEIKLA

DETROIT, Mich. — Lietuvai Vaduoti Sąjungos 6-to skyriaus susirinkimas įvyks sekmdienį, Lapkričio 12, nuo 2 val. po pietų, Šv. Antano parapijos mokykloje, Verner H-bus ir 25ta gatvė. Susirinkimas svarbus, visi nariai malonėkite dalyvauti.

Užrašų raštininkas Vyt. Markuzas.

Brazilijos Kariuomenė Vyksta Italijon

Šis vaizdas parodo antrą dalinį Brazilijos kariuomenės kraujantis į laivą plaukti Italijon, kariauti prieš Vokiečius. Brazilija kariauja petis petin su Alijantais.

TUŠČIOS PASTANGOS IRODINĖTI KOKIA TAI "REGISTRACIJA"

Visuomenė Reikalauja Bendro Darbo Lietuvos Nepriklausomybės Gelbėjimui

Ar Amerikos Lietuviai kada nors visu tuo laikotarpiu kaip Amerikos Lietuvių Tarybos gyvuoja yra girdėję tautininkus ar jų laikraščius, arba LVS valdybą ir skyrių narius kalbant, rašant, diskutuojant, ar bent užsimenant, AR Amerikos Lietuvių Taryba yra užsiregistravusi kaip "Foreign Agent" ar kitaip kaip?

Niekas niekados to negirdėjo, ir tautininkams ir LVS visai neapeina Amerikos Lietuvių Tarybos egzistavimo legalis status, kokį ji čarterį turi, kur inkorporuota, kur registruota ar neregistruota.

Tautinei srovei užteko fakto kad yra tokia organizacija kuri nešioja titulą Amerikos Lietuvių Taryba.

Tačiau, iš kitos pusės, Amerikos Lietuvių Tarybos ir patys aukštieji vadai neliaujamai diskutuoja, sprendžia, svarsto, ir jų spauda skelbia, rašo apie Lietuvai Vaduoti Sąjungą sekančius dalykus:

1. Kad Lietuvai Vaduoti Sąjunga "priversta užsiregistruoti kaip "Foreign Agent" (jeigu būtų toks reikalas užsiregistruoti tai LVS būtų registruota kaip LIETUVAI dirbanti organizacija, ir tame nieko nebūtų blogo, nes tuomi LVS būtų pripažinta Washington tiesioginiai Lietuva atstovaujanti organizacija.) Bet LVS nereikėjo tokios registracijos.

2. Kad LVS valdybos nariai skundę ALT kam nors. — Tas yra gryna neteisėybė: LVS niekur niekad apie ALT nediskusavo ir jokio klausimo apie jos registravimą ar neregistravimą nėra kėlus žodžiu ar raštu.

3. Buk LVS esanti Washington ant kokio tai "black list". Prašytume tų kurie šitą skelbia pasakyti kur randasi toks "black listas" kad galėtume suinteresuoti jų šalininkai patikrinti, ir pati LVS valdyba pamatyti tą "listą".

Šitas pranešimas daroma todėl kad LVS centro valdyba pasiūlė Amerikos Lietuvių Tarybai bendrai dirbti Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės gynimo reikalais, kad visuomenė žinotų jog iš LVS pusės randamos Amerikos Lietuvių Tarybos atžvilgiu yra visai švarios.

LVS net dažnai pažymi tai ką ALT gero daro Lietuvos laisvės gynime, nes kiekvienas visų mūsų pasidarbavimas yra reikalingas ir svarbus šiame tragiškiausiame mūsų tėvynės Lietuvos ir tautos likimo momente.

Ką reiškia vieninga veikla parodo Bendro Amerikos Lietuvių Fondo įkurimas: per kelias savaites įsikūrė jau net 70 BALF skyrių plačioje Amerikoje, visi tikri Lietuviai uo-

liai dirba rubų Lietuvai rinkime, visi noriai duoda. Ir tt. Tuo tarpu, per keturis metus tejsisteigė keliolika Amerikos Lietuvių Tarybos skyrių ir per tris metus taip pat keliolika Lietuvai Vaduoti Sąjungos skyrių.

ALT per tris metus sukėlė apie \$18,000 fondą, LVS per tą pat laikotarpį apie \$20,000. Jei Lietuviams svarbu Lietuvos karo nukentėjusių šelpimas tai dar svarbiau ir pačios Lietuvos išlaisvinimas ir nepriklausomybės atstatymas. Bet koks skirtumas darbuose vienoje ir kitoje srityje!

Amerikos Lietuviai trokšta Lietuvos išlaisvinimui dirbti, tačiau stoka vieningumo net šiame tragingame mūsų tautos momente atšaldo net geriausius Lietuvius nuo rimto darbo.

BALF SKYRIAMS IR VISUOMENEI

Bendram Amerikos Lietuvių Šelpimo Fondo Centrai labai svarbu turėti visas detales žinias liečiančias šalpa. Todėl malonėkite siųsti į centro ofisą šias informacijas:

1. Angliškai ir Lietuviškai kalba laikraščių iškarpos, pažymint laikraščio vardą ir datą.

2. Fotografijas iš skyrių veiklos bei vaizdus iš Lietuvių darbuotės del Community War Chest-National War Fund.

3. Spaudos ištraukas ir fotografijas darant drabužių vaju Lietuvai.

Lietuviai ir American Council Mes priklausome prie American Council for Foreign Service. Ši organizacija yra valdžios žinioje ir ji parupina tinkamus žmones vykti į Europos, Azijos ir Afrikos šalis, atstovavimui šalų organizacijai. Į šių organizacijų skaičių įeina United Nations War Relief Agencies ir United Nations Relief and Rehabilitation Administration.

American Council dažnai pasiunčia vieną kokį delegatą į bent kurią šalį, kuriam pavedama atstovauti kelių tautų šalpos reikalus. Be to, American Council parupina ir rekomenduoja atitinkamus asmenis tarnybon į UNRRA bei atskirų tautų šalpos įstaigoms. Lietuvių kilmės asmenys mokanti keletą kalbų ir norinti šioje srityje dirbti, prašomi kreiptis su aplikacija sekančiu adresu:

Dr. Joseph B. Koncius, Pres. United Lithuanian Relief Fund of America, Inc. 19 West 44th Street, New York 18, N. Y.

DUOKIT SAVO KALĖDINĘ AUKĄ LIETUVOS LAISVINIMO REIKALAMS

Šiuo kuponu galite siųsti visokias savo aukas Lietuvos Laisvinimo ir Vadavimo reikalams. Lietuvai Vaduoti Sąjunga yra inkorporuota ir pilnai legališka organizacija dirbti darbus kuriuos ji užsibrėžus.

Lietuvai Vaduoti Sąjungai Aukų Kuponas
LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Siunčiu auką \$..... Lietuvos Vadavimo darbams
\$..... Knygai "Timeless Lithuania"
\$..... Kitoms Angliškoms knygoms
\$..... Knygai "Lietuvos Istorijos Bruožai"
\$..... L. V. S. nario mokestį
Viso \$.....

Vardas ir Pavardė.....
Adresas.....
Miestas..... Valst.....

REMA PULK. PETRUIČIO VEIKALO IŠLEIDIMĄ

Vytautas Markuzas, iš Detroit, Mich., prisiuntė dvi penkines parėmimui išleidimo Angliškai Pulk. Petruičio veikalo "Kaip Jie Mus Sušaudė", ir rašo:

Kiti Lietuviai klausinėja kada daugiau bus išleista knygų Angliška kalba, jie mielai prisidės prie to taip reikalingo darbo. Yra daug iš senesnių Lietuvių kurie nemoka skaityti, sako, tik dabar teisingai galėjom dažinoti apie Lietuvos padėtį kada mūsų vaikai paskaitę "Timeless Lithuania" mums išaiškino.

Lietuvių jaunomenė Amerikoje labai įdomauja Lietuvos istorija ir perka šią knygą. Net primena, kodėl Lietuviai nedirba daugiau savo tautos labui.

Aš parduaviau jau 60 knygų "Timeless Lithuania" Detroito apilinkėje. Mūsų priderytė yra supažindinti Amerikonus ir kitataučius su Lietuvos istorija.

"Timeless Lithuania" labai tinka Kalėdine dovana duoti savo giminėms gerai skaitantiems Angliškai, Amerikečiams kaimynams, valdininkams, ir tt. Tokią knygą gavę jie minės mus visada. Knyga yra tvirtais viršais, laikys ilgus metus. Knygos kaina \$3.

Detroito apilinkės Lietuviai labai išsiskirstę gyvena, žinau kad jie mielai norėtų tą knygą matyti ir nusipirkti, taigi prašau parašyti man atvirutę, aš pasistengsiu knygą pristatyti, nes nežinau kur gyvena iki neatsiūkima.

Vyt. Markuzas, 3907 Lillibridge, Detroit 14.

AUKOS

Narių Mokesčiai, ir Pinigai už Knygas

Margutis, Chicago, Ill., užsiskaitė dar 50 knygų "Timeless Lithuania," ir prisiuntė už anksčiau parduotas \$100.00

The Burrows Bros. Co. Cleveland 10.80

Antanas Smigel LVS nario mokestį 2.00

Liet. Vadavimo reik. 3.00

John Wievevich, Scranton, Pa., 6.00

Vyt. Sirvydas, Rouses Point, N. Y. 6.00

Northwestern University Evanston, Ill. 3.00

Henry Hall, Inc. Indiana, Pa. 3.00

Johanna Kundrotas, Detroit, Mich., Pulk. Petruičio knygai 5.00

Vyt. Markuzas, Detroit, Pulk. Petruičio knygai 5.00

V. Greičius, Cleveland 1.00

The American News Co. Cleveland 2.00

LVS CENTRAS
6820 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio.

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagaičio leidžiamą muzikos ir juokų žurnalą. Eina du kartų į mėnesį. Kaina metams \$2. Pasiųsk 10c pašto ženklais, gausi vieną numerį pamatymui.

MARGUTIS

6755 So. Western Ave. Chicago, Ill.

J. Žemantauskas

Notaras "Dirvos" Agentas
130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

Dirva metui vis \$2

TIEMS KURIE PASISKUBINS ATNAUJINTI ARBA NAUJAI UŽSIRAŠYS DABAR!

Dirva dar vis duodama už \$2.00 visam metui tiems kurie atnaujina savo prenumeratą neveluodami, kaip tik pasibaigia, ir tiems kurie dabar naujai užsirašo. Del karo meto visko pabrangimo, laikraščio leidimo kaštai labai pašoko, bet Dirva stengiasi buti jums prieinama kaina. Apisirupinkit Dirva dabar, užsimokėkit prenumeratą laiku.

Jūs turit daug savo draugų ir giminių, išrašykite jiems Dirvą už \$2.00, arba pakalbinkit, lai patys užsirašo šį įdomų, didelį ir nebrangų laikraštį DABAR, jie gaus Dirvą tik už \$2.00 visam metui.

(Išdekit į laišką \$2 ir įrašę pilną savo adresą, siųskit)

DIRVA

6820 Superior Avenue Cleveland 3, Ohio

Peticijas Skubiai Gražinkit LVS Centrai

APIE 40 DELEGAČIŲ KELIONEI Į WASHINGTONĄ

Iki šiol užsiregistravo jau apie 40 Lietuvių Kareivių Motinų važiuoti į Washingtoną, su peticijomis pas Prezidentą Rooseveltą.

Prieš rinkimus jokių būdu nebuvo galima gauti sutikimo Lietuvių Kareivių Motinų delegacijai prezidentą lankyti, nes jis mažai kada buvo Washingtono, o kai parvažiuodavo, rasdavo svarbių valstybinių reikalų atlikti.

Kadangi Prez. Roosevelt vėl laimėjo rinkimus, jis galės delegates priimti.

Jūsų kolonija taip pat turi lygią teisę atstovų į Washingtoną siųsti, todėl prašome neatsilikti.

Kolonijų veikėjų ar organizacijų kurios ruošia Lietuvos kareivių motinas važiuoti su peticijomis į Washingtoną, prašome įsitemyti šiuos dalykus:

Turėkit pasizadėjusių vykdyti vardu ir adresus, žiūrėkit kad jos dėvėtų ant krutinės tiek žvaigždučių kiek turi tarnyboje sunų ir dukterų.

Vietinio komiteto grupei bus pranešta visos informacijos kur ir kada važiuoti ir kur Washingtono susirinkti.

Kitos kolonijos klausia informaciją apie hotelius Washingtono, ir tt.

Reikia pažymėti kad hotelių nereikės toms motinoms kurios norės tą pačią dieną grįžti iš Washingtono. Kurios norės pamatyti Washingtoną ir ilgiau ten pabuti tai jų pačių reikalas su nakvyne, nes tikrai ten sunku viešbučiuose kambarius gauti.

Skyriai, ar kuopos ar klubai ar draugijos kurios turi parinkę motinas važiuoti į Washingtoną tuoj praneškite apie tai LVS centrui, 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio, ir Komisijos Pirmininkei:

Mrs. Ona Biežis,
3211 West 66 Place
Chicago, Ill.

Kiekviena Lietuvė kareivių motina privalo laikyti sau už garbę kad ji dalyvaus tokioje istorinėje kelionėje. Seniaus tokius žygius atlikdavo vyrai, dabar moterims pasitaiko progą, ir jos kviečiamos važiuoti, daugiau — geriau!

Jei kur nėra motinos turinčios du, tris ar keturis sunus

tarnyboje, geistina kad važiuotų ir tokia motina kuri dėvės tik vieną žvaigždutę. Kviečiamos važiuoti ir karių žmonos, jeigu tik nori.

Lietuvių Kareivių Motinų Komisija

PRISIUNTĖ DAUGIAU PARAŠŲ

Ona Aksomaitienė iš Detroito prisiuntė viso 570 parašų.

Pereitą savaitę pluoštus peticijų su šimtais parašų dar prisiuntė LVS centrui:

Vyt. Markuzas, iš Detroit, Mich.

Victoria Walinsky, Philadelphia, Pa.

Mrs. M. Colney, Waterbury, Conn.

Visų kolonijų Lietuviai Parašų ant Peticijos rinkėjai — skubėkit gražinti parašų blankus, pilnai užpildytas ar nedabaigtas užpildyti, nes laikas atėjo peticijas suruošti gabenimui į Washingtoną. Siųskite jas dabar, šią pat savaitę, be ilgesnio trukdymo. (Tuščių, nepradėtų pildyti blankų nereikia gražinti).

LVS CENTRAS
6820 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio.

Iškelė Vėliavą

Karys Michael Ryan, Brooklyn, N. Y., turėjo garbę iškelti vėliavą Filipinų Salose, dabar kai Gen. MacArthur su Amerikos karo jėgomis vėl įsiveržė į tas salas. Jie pirmiausia išlipo Leyte saloje.

KAIP BOLŠEVIKAI ĖJO Į LIETUVĄ

Liepos 5, šių metų. Sovietų armijos peržengė Lietuvos sieną ir slinko per Lietuvą:

Liepos 5: Perėję sieną prie Molodečno, Sovietai užėmė Smurgainius.

Liepos 6: Sovietai užėmė Damsavą, Yžą, Gervėčius, Žodiskius ir kitus miestelius.

Liepos 7: Vokiečiai priversti aplėisti Ašmeną, Varnėnus, Vyšnį ir Krėvą.

Liepos 9: Sovietai užima Braslavą, Vidžius, Švenčionius, Lentupį, Lydą, ir Turgelius.

Liepos 10: Užima Uteną ir mažesnes vietas kaip tai Ignalinas, Kaltinėnai, Pabradė, Vemeliškiai, Rudininkai, Jasioniai ir Lentvaravas. Bolševikai taipgi apsupta Vilnių, Lietuvos sostinę.

Liepos 13: Sovietams tenka Vilnius, Žasliai, Daugai, ir Varėna. Vokiečiai pasitraukia link Kauno.

Nuo Liepos 14 sekanciai eina Sovietų okupavimas Lietuvos:

Liepos 14: Kernavė ir Druskininkai.

Liepos 15: Anykščiai, Alytus, Kaimadorys, ir Butrimonys.

Liepos 16: Stakliškės, Daruniškis, Jeznas, Alytus, Birštonas, ir Gardinas.

Liepos 20: Kamajai ir Panemunėlis.

Liepos 22: Panevėžys, Kupiškis, ir Subačius.

Liepos 24: Ukmergė ir Vabalninkas.

Liepos 26: Seduva.

Liepos 27: Šiauliai, Radviliškis, ir Baisogala.

Liepos 28: Joniškis, Tytuvėnai, ir Grinkiškis.

Liepos 29: Iūkšta, Zarasai, Šiauliai, ir Zagarė.

Liepos 30: Biržai ir Seirijai.

Liepos 31: Obeliai, Mauručiai, Marijampolė, Kazlų-Rūda, Liudvinavas, Šeštokai, ir Seinai.

Rugp. 1: Bolševikams atitenka Kaunas.

Rugp. 7: Kursėnai, Šaukėnai ir Smilgiai.

Rugp. 15: Sovietai kaujasi su Vokiečiais Raseinių srityje.

Rugp. 20: Vakaruose nuo šiaulių, Rusai atmuša atakuojančius Vokiečius.

Rugpjūčio pabaigoje Rusų Vokiečių karo linija tęsiasi skersai Lietuvai į rytus nuo Suvalkų per Vilkaviškį, Naujamiestį, Raseinius, Tytuvėnus, Kursėnus, ir Zagarę.

•KARALIUS R u d a h i g w a, mitžinų Watussi juodųjų gentės valdovas Centralinėje Afrikoje, yra 7 pėdų 9 colių aukščio.

Duokit Savo Atliekamas Drapanas Karo Apnuogintiems Lietuvoje RUBŲ LIETUVAI RINKIMO VAJUS PRASIDĖJO

Duokit galimus dėvėti vyriškus ir moteriškus siutus, suknius, sveterius, kaklinius, batus (batų poras reikia tvirtai surišti); plovėlius, apsiaustus, apatinius; vaikams visokio amžiaus rubus, ir viską siųskite gerai supakavę į Bendro Lietuvių Sėpimo Fondo sandėlį:

UNITED LITHUANIAN RELIEF FUND OF AMERICA, Inc.
Warehouse 101 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.

LVS TELEGRAMAS PREZ. ROOSEVELTUI DEL SOVIETŲ TERORO LIETUVOJ

CLEVELAND, Ohio. — Lapk. 3, LVS centro valdyba pasiuntė Prezidentui Rooseveltui sekančio turinio telegramą, prašant užtarimo Lietuvai. Telegramas buvo pasiųstas Angliškai, čia talpinama jo Lietuviškas turinys:

"Paskutinės žinios iš Lietuvos rodo kad bolševikai yra nusistatę trumpu laiku išnaikinti visą Lietuvį tautą. Įvairiose Lietuvos vietose įvyko masinės nekaltų gyventojų žudynės. Sovietų Sąjungos gilumon deportuojami ištisi kaimai ir miesteliai. Žudomi ne tik bolševikams priešingi asmenys, bet net ir jų giminės.

"Nėra reikalo patvirtinti kad toks bolševikų elgesys yra priešingas ne tik tarptautinei teisei, bet net ir paprasčiausioms žmoniškumo taisyklėms. Nežiūrint į tai, nėra viešai žinoma ar Amerika ir Didžioji Britanija būtų padariusios konkrečių žygių bolševikų terorui Lietuvoje ir kitose jų užgrobtose srityse sustabdyti. Antra vertus, yra žinoma kad ginklai ir kita parama, kurią Amerika yra suteikusi ir tebe-teikia Sovietų Sąjungai, buvo skirti ne nekaltiems gyventojams žudyti, o naziams nugalėti.

"Lietuvos ir kitų bolševikų užgrobtų ir žudomų tautų klausimas yra daugiau negu daugelio milijonų nekaltų gyvybių klausimas: tai yra sykiu ir principo klausimas. Jei Rytų Europa bus palikta bolševikų sauvalei, tvirtinimas kad šis karas buvo kariaujamas už visų tautų laisvę, bus grynas melas. —Gi kokių pasekmių Europai ir net visam pasauliui turėtų momentalus bolševikų teroro nesustabdymas, šiandien net yra sunku pasakyti.

"Tat Lietuvai Vaduoti Sąjunga, kaip laisvos šalies laisvų piliečių organizacija, kreipiasi į Tamstą, Garbingas Prezidento, ir prašo panaudoti visą savo galią kad Rytų Europa, o su ja ir Lietuva, būtų išgelbėta nuo raudonojo teroro."

P. J. Zuris, President,
K. S. Karpus, Secretary.

Telegramo kopijos pasiųstas į Department of State, taipgi tuliems žymiesiems Amerikos laikraščiams, Gubernatoriui Dewey, ir tautinei spaudai.

KAIP STEIGIASI IR VEIKIA BALF SKYRIAI

JAU VEIKIA 70 SKYRIŲ

Per pirmus du mėnesius savo veiklos, t. y. iki Spalio mėnesio pabaigos, Bendras Amerikos Lietuvių Fondas spėjo įregistruoti 55 skyrius. Greit bus įregistruoti dar daugiau jau įsteigtų skyrių. Stipriausia išsijudino Chicago, New Yorko ir Pittsburgho apylinkės, o taipgi Conn., Mass., ir New Jersey valstijų Lietuviai. Įsisteigę skyriai ir mažutės pakraščio kolonijose, kaip Los Angeles, Calif., Rūmford, ir Lewiston, Me.

is to gali kilti nepatogumų ar klaidų.

New Yorko ofisą gavęs valdybos narių sąstatą ir narių mokesčius, duoda naujam skyriui numerį, kuris pavaduoja čarterį, nes atskiro čarterio skyriams nereikia. Tada skyrius laikomas jau įregistruotu, nariai gauna korteles ir gali legaliai veikti. Nario kortelės pasirašo skyriaus pirmininkas ir sekretorius. Pavienių narių kortelės, kurie nepriklauso į skyrius, pasirašo Fondo ofisas New Yorke.

Kaip įsteigti BALF skyrių

BALF raštinė New Yorke visų miestų veikėjams pasiūcia įstatus ir kitas informacijas apie skyrių steigimą ir jų veiklą. Reikia tik kreiptis ir reikalauti informaciją apie šį fondą.

Skyriui įsteigti reikia mažiausia septynių narių įmokėjusių po \$2 metams. Benti kurios organizacijos gali būti B. A. L. F. skyrių nariais; jos moka po \$5 metams.

Skyrių steigiant taipgi reikia tuojau išrinkti ir drabužių rinkimo komisiją.

BALF nariais gali būti visų tautybių ir visų tikybų bei politinių pažiūrų žmonės. Pageidaujama įtraukti į BALF skyrius kuodaugiausia įvairios kilmės Amerikečių, ypač įtakingų vietos visuomenėje.

Kaip įregistruoti skyrių

Naujai įkurto BALF skyriaus raštininkas tuojau siunčia BALF raštinei į New Yorką savo skyriaus visos valdybos ir rubų rinkimo komisijos adresus ir tikslų savo narių sąrašą. Narių vardai ir adresai laikomi skyriaus žinioje. Kartu siunčia čekį arba money order vardu United Lithuanian Relief Fund of America, Inc. Nesiuskit pinigų laiškuose, nes

Skyriaus veikla

Visą susirašinėimą dėl savo veiklos skyriai veda su New Yorko raštine. Iš jos mielai bus siunčiama įvairios informacinės medžiagos, bet prašyti jos reikia bent kiek išanksto, nes norima išvengti pasivėlavimo rizikos ir Special Delivery išlaidų.

Rubų rinkimo, pakavimo ir siuntimo klausimais prašome kreiptis į: Jonas Valaitis, Clothing Campaign Director, United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., Warehouse, 101 Grand St. Brooklyn, N. Y. (p. Valaitis ofiso telefonas: EVergreen 8-6203.)

Ten gausite apie rubų rinkimą ir tvarkymą Angliškai ir Lietuviškai spausdintas informacijas.

Skyriai neprivalo rinkti pinigų, bet gali priimti aukas bent kokiam specialiam reikalui — naujiems drabužiams, vaikams avalinei pirkti, ir tt., kadangi mūsų Fondas neturi lėšų naujiems rubams, batams adreus ir tikslų savo narių sąrašą. Narių vardai ir adresai laikomi skyriaus žinioje. Kartu siunčia čekį arba money order vardu United Lithuanian Relief Fund of America, Inc. Nesiuskit pinigų laiškuose, nes

Savo veiklai plėsti, skyriai pasidaro sau fondus iš įvairių savo pramogų ar specialių mairių aukų ar duoklių. Labai svarbu kad skyriai gautų kuo-

daugiausia narių, ypač ne Lietuvių kilmės Amerikečių bei skirtumo tikybos.

Apskričiai

Artimų kolonijų skyriai geriau atstovauja Lietuvį visuomenei šalpos darbuose jeigu jie susijungia šiam bendram darbui į apskričius. Iki šiolei tokius apskričius įsteigė Chicago ir Pittsburgho apylinkės.

Fondo Centras

Fondo Centras veikia National War Fund priežiuroje ir kas mėnesį teikia jam savo atskaitas. Bent kuri pagalba užjūrio nukentėjusiems Lietuviams bus teikiama pasinaudojant National War Fund nurodymais, patarimais ir per jo įstaigų tarpininkavimą. Visos raštinės išlaidos irgi yra griežtai National War Fund kontrole.

Pinigus siųsti ir visais reikalais kreiptis prašome šiuo adresu:

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.
Room 510
19 West 44th Street
New York 18, N. Y.

ŠVEDIJOJE YRA APIE 70,000 KARO PABĖGELIŲ VAIKŲ

New Yorke veikia organizacija vadinama "Save the Children Federation", kuri praneša jog Švedijoje dabar yra pri-glausta apie 70,000 iš kitų šalių pabėgėlių vaikų, kurie su tėvais ar giminėmis buvo iš-vežti iš karo pavojų.

Tie vaikai yra Norvegų, Lietuvių, Latvių, Estų, Suomių, vieni pabėgę nuo Vokiečių, kiti nuo užėinančių Rusų bolševikų teroro.

Tik pereitą mėnesį kada Sovietai baigė okupuoti Lietuvą ir kitas Pabaltijo šalis, į Švediją per Baltijos jūrą suplaukė apie 300,000 pabėgėlių su vaikais. Švedų laivai gelbėjo nelaimingiemis žmonėmis išbėgę nuo užėinančios raudonosios plėgos.

Bolševikų lėktuvai tuos laivus stengėsi skandinti, ir tu-lus paskandino, žuvo eilė žy-mių Lietuvos piliečių.

Ta New Yorko organizacija darbuojasi rinkime rubų ma-žiems pabėgėliams. Pastaro-mis dienomis praneša pasiun-tus į Švediją 30,000 svarų ru-bų, daugiausia vilnonių, vai-kučiams apdengti. Tai jau tre-čias jų rubų siuntinys. Šve-dijoje veikia organizacija var-du Raedda Barnen, kuri pabė-gėlių vaikučius globoja ir ru-pinasi apręgimu.

Ši vaikučių rubų rinkimo or-ganizacija New Yorke veikia plačiu mastu.

Pastaba Skaitytojams

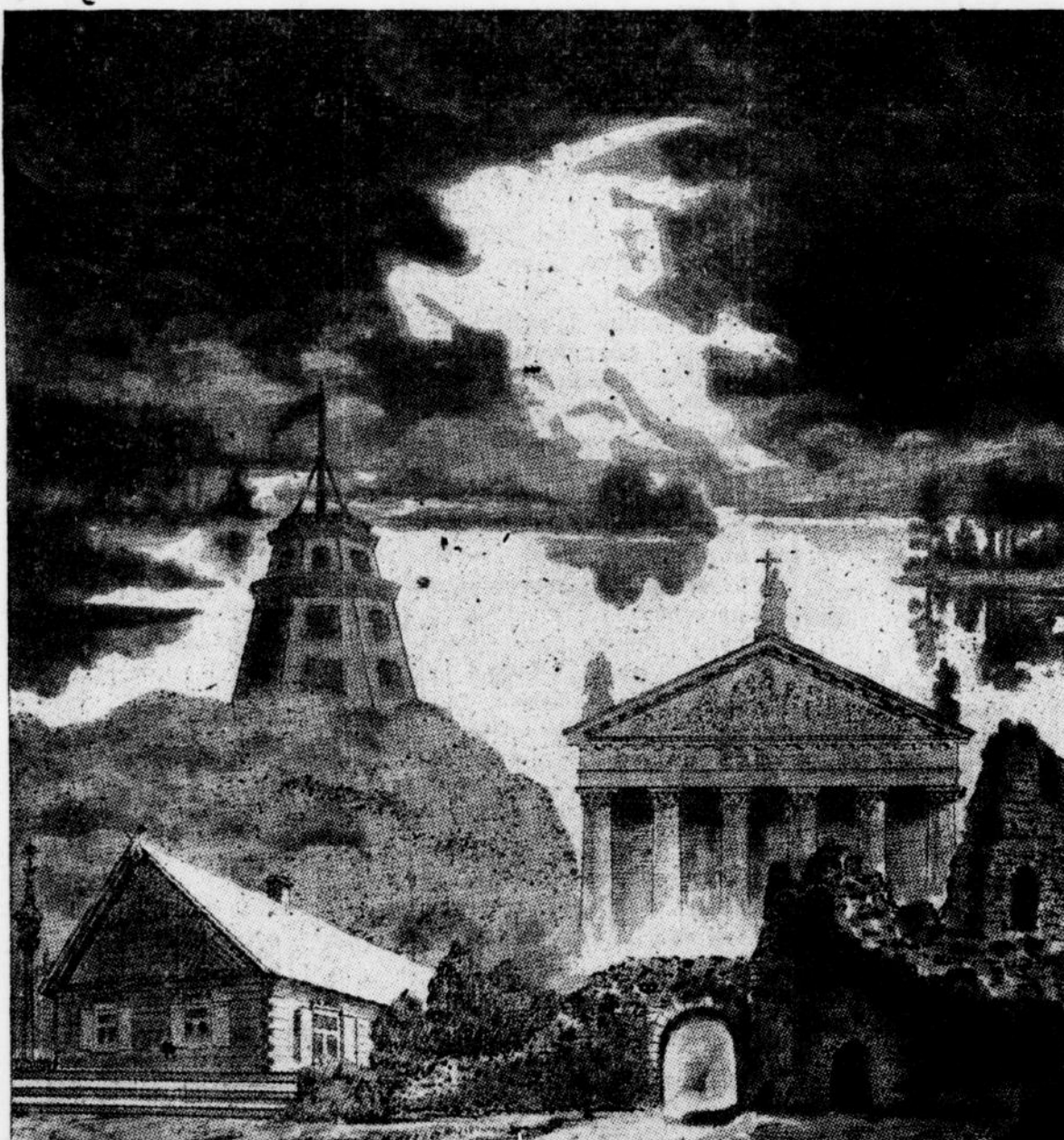
Kuomet negaunate kurio Dirvos numerio tai prašy-dami Administracijos pri-siųsti jį, nerašykite: "Ne-gavau pereinamo numerio", bet pažymėkit: "Negavau nr. 5, 32, arba 44". Tada greitu laiku bus jums pa-šlysta tas tikras numeris kurio negavot.

D I R V A
Cleveland 3, Ohio

Duokit šią knygą Kalėdoms Dovanų savo Kareiviui

KNYGA ANGLIŠKOJE KALBOJE

KAINA \$3.00

TIMELESS
LITHUANIA
DR. OWEN J.C. NOREM

(Knygos didumo viršelio piešinys, bet viršelis spausdintas trim spalvomis.)

Pirkti galima po vieną, dvi ar daugiau knygų, po \$3.00. Siųskite savo užsakymą!

300 PUSL. DIDUMO, ILIUSTRUOTA

Šios knygos pelnas eina Lietuvos vadavimo reikalam.

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

DE GAULLE yra kovojančios Prancūzijos simbolis. Tačiau valdžios jis neigė teisėtą paveldėjimą ar teisėtą rinkimų keliu. Jis valdžią „pasieė“, o Ameriką ir Angliją ją pripažino. Bet ar tokį pripažinimą galima laikyti teisėtu ir ar jis atitinka demokratijos principams, yra kitas klausimas. Nežiūrint į tai, negali būti abejonių kad ir Prancūzijos valdžią niekas neturi daugiau teisę kaip Generolas de Gaulle.

Sunku pasakyti į ką laikui bėgant pavirs de Gaulle režimas, bet jau šiandien yra aišku kad receptų iš svetur kaip valdyti Prancūziją de Gaulle nepriims. Jau prieš koki pusmetį sąjungininkų paklaustas apie rinkimus Prancūzijoje, jis atsakė kad rinkimai tegalės būti įvykdyti tada kada iš Vokietijos sugrįš Prancūzų belaisviai, o iki to laiko jis, de Gaulle, valdysias Prancūziją. Pradžioje sąjungininkai dar nenorėjo pripažinti tokio autoritetingo de Gaulle pasistatymo, bet šiandien tas pripažinimas jau įvykęs faktas.

Šis pavyzdys vaizdžiai nusakoma pokarinės Europos stabilizavime lemiamu faktorium bus ne demokratinis procesų įgyvendinimas, kaip, sakysim, reikalavimas kad valdžia būtų rinkta, o faktas kad ta ar kita vyriausybė turi autoritetą krašto viduje ir sugeba palaikyti tvarką. Kokia šiandien yra padėtis Prancūzijoje, del žinių stokos sunku pasakyti. Yra įprasta tikėti kad Prancūzijos vyriausybė yra sudaryta koalicijos pagrindu, bet niekas nežinojins kad už visas koalicijas daugiau reikiama de Gaulle autoritetas, ir sunku įsivaizduoti kad visa vyriausybė drįstų pasipriešinti individualiam de Gaulle sprendimui. Net komunistai, ir tie nedrįsta de Gaulliui priešintis. Kai de Gaulle įsakė visiems civiliniams gyventojams, įskaitant ir buvusį požeimį, atiduoti ginklus, komunistai dėl to buvo pradėję trukmaiti, bet netrukus nusilenkė, ir dabar jau tam įsakymui nebesipriešina.

Po tokio visuotinio sukrėtimo ir nuterijimo koki šio karo bėgyje turėjo išgyventi ne tik Prancūzija bet ir visa Europa, jokia valdžia, net ir labai sumaniai vadovaudama kraštui, negalės trumpu laiku patikrinti gyventojams gerovės. Todėl pagrindo įvairiems nepasitenkinimams bus labai daug. Ir vienintelis dalykas kurs vargstančiai tautai galės atstoti trukstamus dalykus, bus pasitikejimas savo vadais. Nors tulas mokslininkas ir yra apibūtinęs demokratiją kaip tautos pasitikejimą valdžia ir valdžios pasitikejimą tauta, tačiau didelis yra klausimas ar pasitikejimas savo valdžia, kurs yra būtina reikalingas sugrįžtančioms valstybėms, sutaps su demokratijos tradiciniais rinkimų reikalavimais ir kitomis paprastais su demokratija susijusiomis laisvėmis.

Jei pavyzdžiui imsimė Prancūziją ir žvilgteterisime kiek atgal į istoriją tai aiškiai pamatysime kad radikaliausi demokratijos siekimai sukūrė neribotiausią absoliutizmą. Prancūzijos revoliucija nesukūrė demokratijos. Tiesa, ji pašalino ir nužudė savo karalių. Bet po kelių metų vietoje švelnios, daugelį konstitucinių elementų savyje turinčios, karaliaus valdžios, atsistojo griežta ir neribota Napoleono valdžia. Ne vietoje silpno monarcho atsistojo stipri tauta, bet vietoje silpno monarcho atsistojo stiprus monarchas. Ir tauta savo stiprųjų valdovą dievino.

Jeigu žvilgteterisime į poversalinę Prancūziją tai neabejodami prieisime išvados kad, demokratija Prancūzijoje išsigimė, nusisino tautą ir privėdė prie baisios katastrofos, iš kurios šiandien de Gaulle ją yra pasiryžęs prikelti. Su Leono Blum'o vardu, su jo front populaire (liaudies frontu) susieta Prancūzijos demokratija ne teikia nei vienam Prancūzui gerų atsiminimų. Gėdinga kapituliacija Hitleriui yra paskutinis Prancūzijos gniužmo veiksmas. Tat ar po viso šito Prancūzų tauta vis vien entuziastingai sieks demokratijos su jos visomis laisvėmis, o ne bevelys savo laisvės truputį apriboti, ir ar ji vietoje partijų-partijelių koalicijos nenorės patikėti valdžios vienam doram žmogui, yra klausimas. Ypač kad Prancūzija šiandien turi tokį „vieną dorą žmogų“, kurs tuo metu kada demokratinė vyriausybė kapituliuo Hitleriui, metė šikį šiandien jau virtusį simboliu: „Prancūzija pralaimėjo mūšį, bet Prancūzija nepralaimėjo karo“. Tas žmogus—Generolas Charles de Gaulle.

Ar de Gaulle pateisins į jį dedamas viltis, ar jis sugebės prikelti Prancūziją ir paruošti dirvą tokiai demokratijai kokia Prancūzijoje viešpatavo 1870-1914 metų laikotarpyje, parodys atetis. Tai, pagaliau, ne nuo jo vieno priklauso. Pati Prancūzų tauta ir Amerika su Anglija čia yra lygiai svarbūs faktoriai. Prancūzų tauta reikalinga susiklausymo, ji taip pat turi apsisvalyti nuo komunistų ir kitų moraliai kritusių gaivalų, o Anglija ir Amerika, jei jos nori vėl pastatyti Prancūziją ant kojų tikra to žodžio prasme, turi ją pripažinti didžiosios valstybės svorį. Žinoma, Prancūzija yra reikalinga ir didžiulės medžiaginės paramos, bet moralinis jos pripažinimas, kaip labai gražiai parodo Vercors (A Plea for France, žurnale Life, Lapk. 6), neabejotinai užima pirmą vietą.

Svarbioji problema su kuria demokratinės santvarkos atkūrimu susiduria Prancūzija ir kitos išlaisvintos Europos tautos, yra komunizmas. Nežiūrint kad šiandien komunistai stengiasi apsitraukti demokratinį kailių, jie vistik yra totalitarai. Šitai labai įtikima parodė Dewey savo Lapkričio 1 d. Bostone pasakytose kalboje. Tat aišku kad, norint atkurti demokratinę santvarką, pirmoje eilėje iš valstybių aparato turi būti išmesti komunistai.

O kas gi daroma atvaduotoje Europoje? Ogi į kiekvieną valdžią būtina peršami komunistai. To, girdi, reikalaujanti demokratinė koncepcija. Keistas da-

SOVIETŲ UŽGROBTOMS ŠALIMS PAVOJUS LIKO

Prez. Rooseveltui laimėjus ketvirtą terminą rinkimus, galime tikėtis tęsimo tos pačios senos slapotos diplomatijos ir nuolankavimo Stalinui, kuris dabar ėmėsi naujos gudrios politikos: paskelbė kad ne tik Vokietijai bet ir Japonijai reikia nugalėti ir nuginkluoti.

Tuo budu Rusija padaroma reikalinga ir Japonijos nugalėjimui, ir Prez. Rooseveltui toliau klausys Stalino pasakų kad reikia pirmiau karas laimėti, o paskui tartis apie taiką.

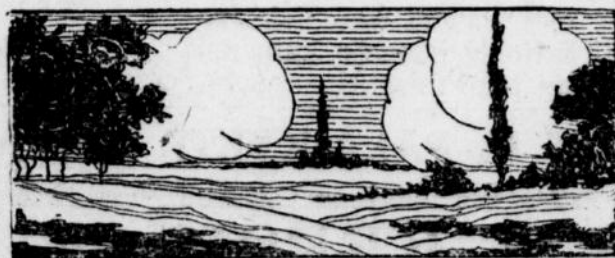
Taip esant, nežiūrint kad Prez. Roosevelt ir užtaria mažas tautas, ir laiko Lietuvos Pasiuntinybę Washington, Sovietų užgrobtos mažos šalys, kartu ir Lietuva, bus visu smarkumu naikinamos, gyventojai žudomi, išvežami į Sibiri-

lykas: prieš prasidedant šiam karui daugumoje demokratinių Europos valstybių komunistai buvo laikomi ne lojaliu, revoliuciniu elementu, netgi baudžiami įstatymais, o karui besibaigiant tas ne lojalus elementas padaromas kuone demokratijos pažiaba. Šitoks elgesys, aiškus dalykas, visai Europai sukuria didžiausią komunizmo pavojų, ir labai baisu kad Anglijai ir Amerikai savo kariuomenę iš Europos atitraukus, visose Europos valstybėse neišgyventų komunistinės diktatūros.

Yra žinomas faktas kad menkai apginkluota 10-15 plėšikų gauja gali labai ilgai terorizuoti keliasdešimties tukstančių gyventojų bendruomenę net ir tada kada policija tuos plėšikus persekioja. Bet įsivaizduokime kas pasidarytų jei vieną dieną policija nustotų tuos plėšikus persekioti ir vietoje to dar suteiktų jiems įvairių vietų administracijoje. Labai trumpu laiku ta saujelė plėšikų pasidarytų visos bendruomenės neribotu valdovu. Komunistai valstybės atžvilgiu yra plėšikai. Tačiau jie yra pavojingesni už paprastus plėšikus, nes turi už savo pečių Maskvą ir didžiausią jos paramą.

Kadė šiandien ironišku supoliumu komunistai imta laikyti atkuriamų valstybių demokratijų lemiamais faktoriais, aiškus dalykas kad tuo ne tik nedirbama demokratijai, bet net ruošama jai kapai: ne tik nusikalstamas elementas komunistai pastatomi virš įstatymo, bet jiems teikiamos valdžios įstatymų vykdytojo vietos. Aiškus dalykas kad valstybės tokiu atveju laukia tas pat likimas kaip tos kelių dešimčių tukstančių bendruomenės, kurią terorizuoja plėšikams nuimtas bent koks persekiojimas. Viso šito akivaizdoje, galima gerai suprasti kodėl šiandien komunistai rekte rečia už demokratiją: per ją jie briaunasi į valdžią, kurią, laikui bėgant, jie tikisi visai paimti ir savo rankas. Jei tai jiems pasisektų, šitai reiktų komunistinės diktatūros įgyvendinimą.

Su šitomis problemomis šiandien susiduria de Gaulle. Ir jei sąjungininkai nori atkurti stiprią ir demokratinę Prancūziją, jie neprivalo verst de Gaulle bendradarbiauti su komunistais, kadangi šito nevala reikalaujanti demokratijos koncepcija—visos srovės atstovaujamos valdžioje,—o padėti jam komunistus suvaldyti ir išmesti iš visur kur tik jie gali būti pavojingi. Komunistai kaip ir naziai yra totalitariniai elementai, todėl kaip tokie jie neturi būti grūsti grūdami į valdžią, o iš jos šalunami. Šitai nėra paskiras Prancūzijos atvejis, o visų bendras principas. Ne komunizmo legalizavimas, o jo nusmerkimas yra tikriausias demokratijos šūkis. Anglija ir Amerika turėtų šitai realizuoti šiandien, nes ryt gali būti vėlu.

RUDUO

Ukanios dienos, vėjai vėjus gaudo
Ir lapus suka, ir į kruvas gena,
Lietis ir lango stiklą suteškena,
Gamta nuliudus, dejuoja ir rauda.

Ir paukščių gražios giesmelės aptyla,
Jei tiktai varnų matyti nutinka,
Arba žvirblis ant tvoros surinka—
Tokia tik girdis mūs sparnuočių byla!

Visiems taip liudna, visi nusiminė,
Viskas čia vargsta savo vargą kieta,
Bet kogi kaista man liudna krutinė?

Gamta, tau karšta vasara žadeta!
O ašai dangių rasiu laimės vieta,
Tik trumpai reikia pavargt šiame sviete!

Atsiminimai iš Okupuotos Lietuvos

Lietuvių Pergyvenimai, Vargai ir Kentėjimai Lenkų

Okupacijoje po 1920 Metų

Rašo KARYS J. V. VALICKAS.

(Tęsinys iš pereinio nr.)

MOKSLO SIEKIMUI DIDELES KLIUTYS

Bet nemiegodavo visoki provokatoriai, šnipai ir Lenkų policija: jie jeigu skaityklon nedavė tai patvoriais ir pasieniais po langais tu-pėdavo ir klausydavo kas kur darosi, o paskui pranešdavo policijai arba slaptiems policijos atstovams su visokiais primelavimais. Tokių provokatorių Lenkų policijai kaimuose reikėdavo labai, nes tik iš jų gaudavo žinias apie veikėjus. Be to tokie provokatoriai tarnaudavo Lenkų policijai kaip liudininkai teismuose ir kitur, vedant bylas prieš Lietuvius veikėjus.

Policija dažnai įsibriaudavo į skaityklą vakarais ir visus rastus skaitykloje kvosdavo, susirašydavo vardus pavardes ir baugindavo kad jeigu sekantį kartą ras skaitykloje tai surašys protokolus ir perduos teisnui kaip nelegalaus susirinkimo. Tokie Lenkų policijos bauginimai kartais veikdavo, bet Lietuviai rodė kad jie ne-taip jau bijo bausmių, nes stodavo teisman drąsiai ir gindavo savo teises.

Tokios skaityklos duodavo neišpasakytą tautišką naudą liaudžiai, nes tai buvo likęs vienintelis budas Lietuviškai šviestis.

Lenkai pradėjo daryti galutinis žygius pasmaugti Lietuvybę Vilniaus krašte 1933 metais—kad Lietuviai negalėtų paruošti sau inteligentijos, Lenkai Vilniuje Vytauto Didžiojo Gimnazijoje uždarė pirmą ir antrą klases; kvotimus laikyti norintieji įstoti gimnazijon turėdavo pasiruošti į trečią klase. Kadangi kaimuose nebuvo likę Lietuviškų mokyklų, o kurios ir egzistavo jos negalėjo paruošti mokinių į trečią gimnazijos klase, tokiu budu kaimas negalėjo paruošti gimnazistų. Bet po ilgų tasyinių ir baidinimo Lenkų įstaug, Lenkai leido įsteigti Vilniuje prie Vytauto Didžiojo gimnazijos specialę mokyklą, kuri galėjo paruošti mokinius į trečią klase. Bet ką tai reikėdė viena mokykla visam Vilniaus kraštui aprūpinti! Tai buvo Lenkų savos rusišės ir Lietuvius pasityčiojimas.

Bet vis geriau negu nieko. 1933 metais Vilniaus žodis pranešė kad „Prie Vytauto Didžiojo Gimnazijos atidaroma nauja Lietuvos liaudies mokykla; šia mokykla baigę moksleiviai galės stoti gimnazijon. Mokiniai galės apsigyventi tomis pačiomis sąlygomis kaip ir gimnazistai Labdarybės Draugijos bendrabučiuose. Kas nori vaikus leisti gimnazijon tai šioje mokykloje būtina turi būti paruošiamas, nes kaime trečiai klasei nėra galimybių pasiruošti, o pirma ir antra klase uždarytos.“

Svenčionių Lietuvius gimnazijai buvo daroma dar didesnių kliūčių: jai nedavė tokios mokyklos įsteigti. Svenčionių gimnazijai pagrindus padėjo ir įsteigė Zigmas Zemaitis, kurs per ilgus metus buvo gimnazijos direktorium. Bet Lenkai darė jam visokias kliutis ir jis turėjo pasišalinti. Jo vietą užėmė kiti: po jo sekė šie gimnazijos direktoriai: Matas Untulis, Dr. Aleksandras Rymas, Dr. Kazys Trukanas ir Aleksandras Petraitis. Svenčionių gimnazijai tokiu budu daugiau nieko neliko kaip tik ateityje užsidaryti. Bet Lietuvius Kultūros Švietimo Dr. ja Vilniuje išgavo leidimą įsteigti Lietuvišką dviklasę mokyklą Vilniuje, taip tai šios dvi mokyklos galėjo šiaip-taip patenkinti gimnazijon stojančių mokinių skaičių.

Bet ir pačiai gimnazijai Vilniuje ne kaip sekėsi: Lenkai kaž kaip išklė Vytauto Didžiojo Gimnaziją iš jos nuolatinį patalpų, tat teko įieškoti vietos kitur. Paskutiniu laiku gimnazija buvo 5 Dombrausko gatvėje. Taipgi Lenkai pradėjo mētyti Lietuvius mokines iš jų bendrabučio patalpų 1933 metais, ir mergaitėms mokinėms teko įieškoti kitos vietos. Be to, visoki Vilniaus miesto padaužos, vagys, muštukai ir kiti niekšai su Lenkų sovinstiniais chuligais, policijos pakurstyti užkabindavo Lietuvius gimnazistes gatvėse; taipgi nepraleisdavo ir Lietuvius gimnazistus ramiai; kartais išprovokodavo muštynes su Lietuviais, bet Lietuviai niekur negalėdavo pasiskusti, ir taip tek-davo kentėti persekiojamiems po Lenkais.

TRUKDYMAS LIETUVISKŲ VAIDINIMŲ PROVINCIJOJE

Provincijoje, jaunimas pagelbstimas Lietuvius inteligentų dažnai statydavo veikalus, rengdavo vakarus, gegužines.

Kadangi visame pasienyje gyveno išimtinai Lietuviai tai Lenkai štai kokias priemones vartodavo pasieniuose užgniaužti Lietuvišką veikimą. Visų pirma Lenkai įvedė visu pasieniu 35 kilometrų karo juostą, toje karo juostoje veikimas buvo varžomas, toje karo juostoje buvo jaučiamas visu Lenkų okupacijos laiku lyg koks karo stovis. Gyventojams buvo duodami įsakymai nuskirtomis valandomis eiti gulti, nustatytais valandomis keltis; nustatytais valandomis pagesinti ugnis bei žibūrius. Jeigu kas išvyksta į kitą kaimą ar miestelį tai reikalinga buvo melduotis pas kaimo seniūną ar policijoje kad išvyksti; policija, žinoma, turėjo užgirti tavo išvykimą, kitaip žmogus buvo areštuojamas, teistas ir nubaudžiamas.

Kuomet Lenkai ruošdavo savo Lenkiškų vaidinimus, vakarėlius ar gegužines toje karo juostoje niekuomet nereikėdavo jokių leidimų iš apskrities viršininko (storastos), bet kada Lietuviai norėdavo ką surengti tai būtinai turėjo rupintis gauti leidimą iš apskrities viršininko, prie prašymo leidimo, reikalinga buvo gauti policijos rekomendacija ir sutikimas kad toka vakarėlis yra reikalingas tikslu artimo bendradarbiavimo Lietuvius su Lenkais, tada tik prašymas pasiekdavo apskrities viršininką. Beje, prie prašymo reikalinga buvo Lenkų kalboje nuorašas koks ruošiamo statyti veikaluko pavadinimas, kas jį parašė, vardai ir pavardės tų kurie vaidins, taipgi jų amžius, užsiėmimas, gyvenama vieta, kam bus skiriami pinigai už paroduotus bilietus, kas to rengimo iniciatorius, ar namas ar klonaus užtektinai apsaugotas nuo ugnies; kas bus muzikantai, muzikantų skaičius, kokiais instrumentais griež, ir bendrai visa muzikantų istorija. Toliau, kiek tikimasi publikos atsilankant, kas atsakomingas už rengimą vaidinimo, kaip ilgai vaidinimas užsities, ar vaidintojai Lenkijos piliečiai ar Lietuvos, ar suvis be pilietybės (tuteišiai), ar vaidintojai nėra Lenkų valdžiai skolingi nesumokėtų mokesčių, ar nebuvo bausti kada nors kalėjimu ir už ką; ar vaidintojai ir rengėjai moka pakankamai Lenkų kalbos ar rašto, kokias mokyklas yra lankę ir kaip ilgai; ar yra tarnavę Lenkų ar kitos valstybės kariuomenėje, ar kas tarnauja Lenkų kariuomenėje iš namiškių ar giminių, ir tt.

Tokią ilgą istoriją surašius, ji budavo įteikiama policijos viršininkui (Lenkai policijos viršininką vadindavo komendantu); komendantas su labai dideliu dėmesiu peržiūrėdavo aplikaciją ir jeigu budavo gerame upe tai pasirašo kad prašymas yra geras ir teisingas, i. tik tada budavo siunčiamas storastai. Storasta pavartė tokį prašymą, žinoma kad negali jokių kliūčių statyti, turi leisti parengiamą daryti. Bet storastai gal musė ant nosies ta dieną nutupus įkando, jis piktas, jis pirmiausia nepatvirtina veikalo, arba suranda kitokių prieabių prie prašymo, na ir atsako leidimą duoti. Taigi pamanykit kiek kaimo jaunimo triso nueina niekais.

Kartais storasta duoda leidimą, bet atėjęs vietiniame pašte leidimas dingsta—nes pašto tarnautojai buvo Lenkų parinkti didžiausi šovnistai, jie sunaikina leidimą. Kartais leidimas jau buna gautas, vaidinimas prasideda—štai atvyksta Lenkų policija ir atšarkia leidimą, sustabdo pramogą, nes atsiradę tam tikrų kliūčių, ir tt. Pamanykit kaip jautėsi tada žmonės!

Budavo ir tokių atsitikimų: sužg įstatymų reikėjo visu parengimo laikotarpiu turėti policininkas, bet tam paskirtas policininkai buna girtas ir neatyksta, tada susirinkus publika kartais išlenkia policininko per raktį ir nesulaukia, ir turi visi tik rytmetį išsiskirstyti vaidinimui neįvykus. Na o tik pabandyk įvykdyti vaidinimą te policininko—šnipų yra pilna ir sekančią dieną praneš policijai, o tada seka areštai ir bausmės. Dažniausia paskirtai laikui atėjus ir nepasirodžius policininkui, budavo siunčiamas į miestelį padvada, kartais net už 12 kilometrų, policininką parvežti. Jeigu komendantas nebudavo gerame upe tai jis vežėsi pasakydavo kad jis negali policininko paskirti, nes esą kitu svarbesnių reikalų, ir taip vaidinimas negalėdavo įvykti.

Jei pasisekdavo gauti policininkas tai jį parvežus reikalinga buvo kaip tą rupkę Lietuvius maistu pašerti, o kad vaidinimo metu nedarytų kliūčių, reikalinga buvo prigirdyti degtine, tik tada viskas ramiai išeidavo.

(Bus daugiau)

•TYRUSE daug gyvūnų negeria vandens. Jų viduriuose reikalinga šlapumų sudaro chemiška akcija jų virškinamuose takuose, paverčiant daugumą krakmolinių maistų į vandenį.

•NELAIMES ukėse. Šuv. Valstijose kiekvieną metą paima apie 20,000 gyvasčių ir sužėdiama po porą milijonų katų; svarbiausios nelaimių priežastys ukėse yra su mašinomis, su galvijais, paslydimai ir nupuolimai.

Amerikos Vaikams Lietuviškas ELEMENTORIUS

Kaina su prisijuntimu 50

Vaikams tarp 5 ir 10 metų.

„Dirvos“ Knygynas gavo naują aiškių maziems vaikams Lietuvišką mokymis Elementorių—SPINDULĖLIS Dalis I—iš kurio su maža tėvų pagalba jūsų vaikučiai lengvai galės prasimokyti Lietuviškai skaityti ir rašyti. Elementorius gražiai paveikluotas, kiekvienas vaikas ir mergaitė norės jį vartyti, skaityti ir mokyti.

Reikalaukit Dirvoje

Kaip Lietuviai savo Laisvę gynė 25 metai atgal

(Tęsinys iš pereito nr.)

Einam gaudyt Lenkų partizanų

Vieną kartą atėjo leitenantas Matulionis ir paklausė kurie nori vykti su juo gaudyti Lenkų partizanų. Tuoj iš mūsų atsirado dvidešimt savanorių. Išidėjome į gurguolę tris sunkiuosius ir vieną lengvąjį kulkosvaidį ir išvykom. Vaziavome į Augustavo miškų plentą. Išvaziavę po pietų, vos tik rytą atsidurėm apie Augustavo miškų vidurį. Kelyje susitikdavome daug mūsų kareivių, bėgančių iš Lenkų nelaisvės. Jie visi buvo Lenkų nurengti ir apkarstyti maišais. Jie neatrodė panašūs į žmones, bet ir kažkoks pabaisas.

— Nevaziuokit, — sako jie mums, — nes netoli yra stipri Lenkų kariuomenė. Bet mes į tuos jų spėjimus nekreipėm dėmesio.

Viduryje miško susitikome mūsų pulko ketvirtą kuopą. Ji ėjo plentą priešais mus. Išto mes negalėjome pažinti ar tai musiečiai, todėl tuoj išsisklaidėm ir pasiruošėm atakon. Jie taip pat buvo pasiruošę mus pulti. Žvalgams išaiškinus dalį, davėm vieni kitiems ženklus nekovo. Tos kuopos vadas taip pat pranešė mums kad nevažiutuome, nes visur esą Lenkų.

— Vistiek turim važiuoti toliau ir gelbėti savuosius, — atsakė mūsų vadas. — Juk musiečių labai daug yra pakliuvusių į Lenkų nelaisvę.

Miške radom upę ir pievą, kurią iš visur supo miškai. Mūsų karininkas įsakė mums prie upės apsikasti. Plentas prie tilto buvo aukštai pakilęs, todėl ir arklius buvo gera paslėpti. Buvo jau šaltas ruduo, o mes vis dar buvome be milinių.

Neilgai mums čia pabuvus, iš miško pasirodė Lenkų raitelių žvalgai. Jiems prijojus prie tilto, aš neišlaikiau ir atidariau į juos ugnį. Vienas tuoj krito nuo arklio nukautas, o kitas spėjo pasprukti. Po to pasidarė tylu ir niekas niekur nesaudė.

Mūsų pulko aštunta kuopa atėjo mus pakeisti. Mums beįsikilant iš apkasų, staiga mus užpuolė Lenkai. Iš visų pusių ėmė į mus šaudyti, ir mes toje pievoje pasijutome apsupti. Iš miško mus puolė raiteliai. Mes atidarėm į priešą smarkią ugnį, bet vistiek Lenkai slinko artyn, ir beatmant mes turėjome būti paimti į nelaisvę arba galėjome būti visi išmušti.

Lenkai jau baigė artintis prie mūsų apkasų, ir mūsų tarpe jau buvo pradėję kilti sumišimas. Tuo laiku visai netikėtai atsirado mūsų šarvuotis-tankas, ir išgirdom iš jo šaukiant:

“Nepasiduokit, vyručiai, nepasiduokit!”

Ziurim — karininkas Plechavičius, iškišęs iš šarvuotės, šaukia tuos žodžius. Bematant pakilo mūsų upas, ir mes, tartum naujomis įjgomis pradėjome pulti Lenkus. Lenkai raiteliai metėsi nuo mūsų prie šarvuotės ir pradėjo jį kapoti naujais kardais. Bet šarvuotis, palengva judėdamas, guldė Lenkus nuo arklių kaip dalgis varnalės. Lenkai matydami kad nieko negalės padaryti, atsitraukė. Mes tuo kartu susikrovėm kulkosvaidžius ir leidomės atgal. Šarvuotis mus praleido ir atsisaukdamas važiojo paskui.

Pavaziavę kiek, radom visą plentą užverstą medžiais. Tai buvo Lenkų darbas. Čia turėjome nemažai vargo kol išlaisvinom kelią. Medžiai buvo stori ir užversė skersai kelio. Tekdavo sukaupiti visas įejas kol tokį medį nustumdavome nuo kelio, o čia Lenkai iš užpakalio mus spaudė. Vis dėlto pavyko laimingai išvaziuoti.

Netoli Beržininkų jau radom mūsų kariuomenę įsitvirtinusią apkasuose, ir mes prie jos prisidėjome. Jau buvo sudarytas visas frontas prieš Lenkus ir ėjo nuolatinis susišaudymas. Pabuvę apie porą dienų apkasuose, gavome įsakymą trauktis frontu į dešinę, nes ten buvo tvirtesnės priešų įegos, todėl ir mums reikėjo ten sustiprinti savo pajėgas. Dienomis budavome apkasuose, o naktimis išilgai apkasų traukdavome Seinų link.

Įtartinos bulvių kasėjos

Taip besitraukdami, užėjome vieną kaimą kuris buvo tarp dviejų kalnų. Gurguolės palikom kaime, o patys nuėjome ant kalniuko pasidaryti apkasų. Padarę sau apkasus, aplink jautėm ramumą, ir visi sugulėm. Tik paliko sargyba. Buvome taip nuvargę jog miegodami net nepajutome kad apkasai prisiskundė vandens ir

mus apsmė. Pabudę buvome labai sušalę ir ilgai turėjome lakstyti prieš kalniuką ir atgal, kol šiek-tiek sušilom. Milinių vis dar neturėjome.

Buvo bulviakasis. Ryto metu aš pastebėjau kad iš kaimo kuris buvo mūsų priešakyje, išeina moterys bulvių kasti. Man kilo įtarimas ar tai ne Lenkų žvalgai, nes, atėję į bulvių lauką, daugiau dairėsi aplinkui negu kasė bulves. Apie tai pranešiau karininkui Matulioniui. Jis su tuo sutiko ir tik reikėjo ištirti.

— Paleiskim į juos ugnį, — tariau aš karininkui Matulioniui.

— Nedarykim to, nes ištikro gali būti to kaimo moterys, — nesutiko su mano nuomone karininkas Matulionis.

Bet vis labiau kilo įtarimas kad tai Lenkų žvalgyba. Pagaliau nutarėm paleisti ugnį. Mums paleidus iš kulkosvaidžių, tos “moterys” tuoj išsišpyle į grandinę, ir čia paaiškėjo visa paslaptis. Lenkai gryžo į kaimą. Po to buvo ramu, ir iki pietų niekas nesaudė.

Šio kaimo gyventojai kuriame stovėjo mūsų gurguolė, buvo tikri Lietuviai ir jie mums suruošė pietus. Pietų valgyti paleidom pusę kareivių, o kiti pasilikom apkasuose. Sugrįžus pirmiesiems, ėjom mes. Mums baigiant valgyti, ėmė mus apšaudyti Lenkų artilerija. Tuoj suskubom bėgti į apkasus. Apkasus radom jau apšaudant iš minosvaidžių bei kitų pabukų. Atidarėm ir mes nemažesnę ugnį, ir Lenkai, daug nespėjęs, atsitraukė. Pasidarė ramu, ir mes išsiuntėm žvalgus pasižvalgyti.

Pelkėje vienam beklaidžiojant

Prieš sutemas Lenkai vėl ėmė šaudyti, bet dabar jau iš šono. Aišku, Lenkai mus buvo apsupę. Tuoj buvo duotas įsakymas trauktis atgal. Mums traukiantis, Lenkai dar smarkiau puolė. Aš, norėdamas sustabdyti staigų Lenkų puolimą, šaudžiau iš kulkosvaidžio į besiveržiančius Lenkų raitelius. Ir tik dabar pastebėjau kad esu vienas.

Atbėgęs į kaimą kuriame buvo mūsų gurguolė, taip pat nieko neradau. Leidausi prieš kitą kalniuką vyti savuosius.

— Stoj, stoj! — užgirdau visai netoli Lenkų šauksmą, bet nieko nežiūrėdamas pasistaciau kulkosvaidį ir paleidau į Lenkus tikrą kulku lietu. Privertėm juos sustoti ir vėl galėjau trauktis.

Taip traukiantis ir atsisaukdam, jau visai sutemo, ir aš tamoje pakliuvau į pelkę. Pelkės buvo gilios, ir teko šokinėti nuo kelmelio ant kelmelio. Dažniausia pataikydavau į tarpukelmį ir maudžiausi liune. Juk turėjau ir kulkosvaidį, kuris nemažai mane sunkino. Matydamas kad negalėsiu kulkosvaidžio išnešti, nuėmiau jį nuo ratukų, o ratukus palikau pelkėje.

Taip eidamas, begalo pavargau ir jau buvau pradėjęs manyti gyvas savųjų nepasiekimą. Nepajiegdamas toliau eiti, atsisėdau ant kelmo ir nutariau laukti ryto, nes naktis buvo labai tamsi. Be to, ir išėjęs iš pelkių, ką galėčiau susitikti? Šautuvo neturėjau ir, reikalus ištikus, bučiau beginklis.

Taip man pasėdėjus apie pusę valandos, pelkėje išgirdau kažką šnabzdant. Ilgiau įsiklausęs, supratau jog netoliese esama žmonių. Maniau gal tai Lenkai. Pasidarė dar baisiau, nes pagalvojau gal jie galėjo mane girdėti po balą puškuojant ir dabar artinasi į mane beginklį. Galvoje pynėsi įvairios mintys, ir vis labiau iš kurios pusės suris “Stoj!” Bet šnabždesys neatėjo, o vis laikėsi toje pačioje vietoje. Tada atsargiai ėmiau slinkti šnabždesio link, tikrai sužinoti kas ten yra.

Beslinkdamas arčiau jau girdžiu aiškesnį šnabždesį, bet vis negaliu suprasti Lietuvosškai ar Lenkiškai kalbama. Dar selinu kaip vagis artyn, ir vis negaliu suprasti kaip kalbasi. Palaukiau kiek, bet vis tas pats. Matau kad kitokios išeities nėra kaip tik surikti. Jeigu savo balsu priešą išgąsdinsiu — bus laimėta, jeigu ne — man galas. Bet vistiek reikia kas nors daryti.

— Stok! Kas čia? — pagaliau šuktelėjau.

— Broliukai! Čia mes! — atsiliepė Lietuvosškai.

Aš likau išgelbėtas.

Tai buvo mūsų pulko ketvirtos kuopos naujokai. Jie buvo bepradėję pasakoti kaip jie čia paklydo ir manė jau buisia prapuolę. Bet ilgai šnekėti neturėjome kada ir mes, įgiję daugiau drąsos, kartu

leidomės į mūsų pusę. Jie buvo ginkluoti šautuvais ir turėjo nemažą žvinių. Iš vieno aš paėmiau šautuvą, o jam atidaviau nešti kulkosvaidį ir nurodžiau, jei kas pavojingo įvyktų ką jis turi daryti.

Einam į Seinų pašvaistę

Po gero pusvalandžio išsikraustėm iš pelkių ir sausuma leidomės Seinų linkui. Naktis buvo tamsi, ir jokių žiburių niekur nesimatė. Mes žygiavome ta puse kur, mūsų manymu, gali būti Seinai. Geroką galą paėję, toluoje pamatėm žiburėlį, bet šone nuo mano numatytos linkmės. Nutariau į šį žiburėlį eiti.

Tai buvo nedidelė pirkelė. Beeinant prie pirkelės, aš savo draugams įsakiau apstoti langus ir, jei norėtų kas pasprukti, nieko nežiurint šauti. Pats inėjau į vidų.

Priemenės durys buvo neužrakintos ir, jas pastumus, lengvai atsidarė, bet tuoj užgero šviesa. Nuėmiau nuo savo galvos kepurę, parengiau šautuvą ir, atidaręs duris ir galvą pusiau į vidų iškisęs, iš už adverijų Lenkiškai paklausiau kur vyrai.

— Nei vieno vyro namie nėra, — atsako man Lenkiškai iš vidaus. — Visi išėjo į mūsų kariuomenę.

— Uždegkit šviesą! — įsakiau taip pat Lenkiškai.

Uždegus šviesą, pasirodė senis su sene. Gerai viską apžiūrėjęs, inėjau į vidų ir pradėjau klausinėti ar buvę čia Lenkų ir panašiai.

— Buvo, bet jau senokai praėjo, — paaiškino senis.

Iš to supratau kad mes esam Lenkų užfrontėje. Senė buvo pradėjus siulyti valgyti, bet pagaliau supratę jog čia esama ne Lenkų bet Lietuvos, atsalo ir į visus tolimesnius klausimus atsakinėjo nieko nežina.

Nežinodamas tikros krypties Seinų link, išsivėdžiau senuką kad jis pavedėtų ir parodytų kelią.

— O jei vesi ten kur nereikia tai atiduosi savo gyvybę, — priduriau.

Jis mus pavedė apie penkis kilometrus, ir mes pamatėm Seinų elektros pašvaistę. Paleidę senuką, toliau leidomės vieni. Į Seinus atėjome vėlai naktį beveik prieš auštant. Čia mums buvo nauja klutis, nes nežinojom kas Seinuose: Lietuviai ar Lenkai. Atsargiai prisiartinom prie miesto ir inėjome šalutinę gatvelę. Mieste buvo tylu ir atrodė tartum čia jokios gyvybės nebūtų. Perėjome per visą Seinų miestą, nesutikome nei vieno žmogaus ir leidomės toliau.

Iš nuovargio rikiuotėje užmigdavom

Taip mums beeinant, pradėjo švisti. Zara nudažė žemę, ir saulė jau rengėsi keltis. Buvome begalo nuvargę ir manėm gulti kur nors pasilsėti.

Bet čia pradėjo į mus iš užpakalio šaudyti. Nežinojom kas šaudė ir laukėm kas bus toliau. Pradėjo šaudyti ir iš priešais. Supratom jog mes esam tarp frontų. Ir mes pradėjome atsisaukdyti ir išlengvo slinkom pirmyn. Pagaliau pasiekėm savo liniją. Į savo dalį reikėjo eiti išilgai ilgos linijos dar koks trejetas kilometrų. Ir koks buvo kareivių nusistebėjimas kai mane pamatė su kulkosvaidžiu, nors ir ne su visu. Jie manė kad esu žuvis arba patekęs Lenkų nelaisvėje.

Mūsų pulkas, kiek laiko pabuvęs apkasuose, išžygiavo į Vilnių. Žygiavome keletą dienų be jokio poilsio ir miego. Maistą gaudavome tik sausą, nes nebuvo kada virti. Atžygiavus mums iki Alytus, mūsų arkliai buvo tiek pavargę kad toliau negalėjo eiti. Čia visas gurguolės pakrovėm į traukinį, o patys vėl leidomės toliau. Žygiuojant kartais toks užeidavo miegas kas kareiviai rikiuotėje užmigdavo ir nuvirsdavo į griovį šalia plento.

Atžygiavę iki Lentvario, sužinojom jog Lenkai jau užėmė Vilnių. Tada pakaitėm kryptį ir leidomės Širvintų link. Netoli Širvintų mes gavome šiek-tiek poilsio. Kareiviai krito ir miegojo kaip negyvi. Deja, neilgai teko miegoti — pavo-

jus signalas vėl mus prikėlė. Teko smarkiai kautis su Lenkais, kurie puolė Širvintus. Širvintus paėmė ir Lenkus sumušė gavom jau didesnį poilsį. Po poilsio vėl leidomės Utenos link. Utenoje apsiostojom ilgesniui laikui. Mūsų štabas pasiliko mieste, o mes užgyjavom į kaimą, apie 12 kilometrų nuo Utenos.

Iš visos Lietuvos mums plaukia dovanos

Gyvenimas čia buvo geras. Po ilgų nuovargių gavom atilsėti, apsiprausti. Gavom ir naujų baltinių. Kalėdų sulaukėm jau švarūs. Per Kalėdas kareiviai suruošė kaimo vakarą, ir visas tolimesnis gyvenimas ėjo vėl linksmai. Kalėdoms iš gyventojų gavom daug įvairių dovanų. Dovanos buvo iš visos Lietuvos. Daugumoje išrūšius buvo idėta laiškų, kuriuos kareiviai mielu noru skaitydavo. Lygiai mieliai į tuos laiškus ir atsakydavo. Taip ir slinko ramus šiame kaime gyvenimas.

(Kalėdinių dovanų kareiviams siuntimą buvo suorganizavęs Vyriausias Lietuvos gynimo komitetas.)

Utenoje aš buvau perkeltas į mokomą kuopą, išlaikiau egzaminus ir buvau perkeltas į puskarininkius.

1921 metais Kovo pradžioje gavom įsakymą pasiruoti žygiui. Išžygiavome Ukmergės link. Iš čia leidomės pro Jonavą, Kėdainius į Panevėžį. Čia mūsų pulkas persitvarkė. Buvo sudarytos naujos mokomos kuopos, ir aš buvau paskirtas mokomom kuopon apmokyti naujokų kulkosvaidininkų. Išgyvenus mums apie tris mėnesius Panevėžyje, aš persikėliau į Kauną, į auto batalioną. Čia baigiau savo karo tarnybą. Tai buvo 1921 metais Spalio 21 d.

Išėjęs iš kariuomenės, dirbau įvairius darbus, kartu prisidėdamas ir prie visuomenės darbų. Esu pasiryžęs kiekvieno momentu stoti su ginklu rankoje į kovą dėl Lietuvos nepriklausomybės išlaikymo.

Jaun. pusk. J. Markunas.

Rokiškis.

(Bus daugiau)

•AMAZONO upėje, Pietų Amerikoje, randasi žuvų kurios vietoje žvynų turi nusidriekiančius siulus; jos iš vandens išokę deda savo kiaušinius ant nusvirusių prie vandens augalų lapų.

SAPNININKAS

Kaina su prisuntimu \$1.25

Didelis, gausiai paveiksluotas Sapnininkas, gražiai sutvarkytas, išaiškinantis kiekvieną sapną. Kiekvienas privalo jį turėti savo namuose.

VALGIŲ GAMINIMAS

ir Namų Prižiūrėjimas

Kaina su prisuntimu \$1.25

Didelė, 170 puslapių knyga nurodanti kaip gaminti visokius valgius: sudėta daugybė receptų ir paaiškinimų kaip paruošti valgius nuo paprasčiausių iki puošniausių pokilių. Visoki kepsniai, pyragai, virti ir kepti valgiai, mėsos, ir tt. Kuri šeimininkė turi rūpesnio ir vargo su gaminiu valgių, privalo įsigyti šią naudingą knygą.

MARGUČIO DAINOS

Pasiskubinkit įsigyti šią mažą, kišeningą “MARGUČIO”-VANAGAČIO dainų knygėlę — tai yra trečia Dainų knygėlė, naujaujų, gražių dainų rinkinys, nekurių jų su gaidomis. Iš šios knygėlės galėsit išmokti pasidainuoti sau visas mėgiamiausias Vanagaičio dainas, kurių gaidas mokat, o žodžių pilnai nežinot. Apie 40 dainų —

KAINA TIK 25c.

Reikalaukit “Dirvoje”

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

SKAITYKIT IR PALAIKYKIT DIRVĄ

P. J. KERSIS

809 Society for Savings Bldg.

OFISO TELEFONAS: Main 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausit pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose. Sutačiau paskolas pirmo mortgage. Patarnavimas ir išplėdimas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMIS PERVEŽTI.

Kambariai pašarvojimui leidžiami naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE

ENdicott 1763

TRUPINIAI

KEISTA, bet taip yra kad Sovietai visados buvo ir bus vilkas avies kailyje. Tas aiškiai matyti iš Maskvos konferencijos ir apie kurią spauda taip mažai kalbėjo, nes bolševikai neišduoda apie tai žinių.

Ta konferencija neturėjo pasekmių kokių tikėtasi, viskas atsibuvo tyloje ir slaptystėje. Tai buvo Rooseveltto ir Churchillio pralaimėjimas, drauge ir mažų valstybių. Ot tau ir draugas tas Stalinas: jis miegančiam gerklę pjauja.

BEVEIK visų Lietuvos pavirpių klebonai yra republikonai, o parapijonys demokratai, bet visa parapija turi dešį vargą išlaikyti vieną republikoną. Keista, bet taip yra.

REPUBLIKONAI yra trumpos atminties žmonės, nes jie negali atsiminti tų laikų kada Republikonas Hoover buvo prezidentu. Demokratai ne tik tą laiką gerai atsimena, bet ir negali užmiršti. Gal Republikonams teisybė yra karti atsiminti.

PAJESKAU Petro Česnuolio, kuris yra buvęs L. Z. redaktorium ir rodos yra praktiškai kaves advokaturą Clevelande. Taipgi jis buvo žinomas veikėjas katalikų dirvoje. Kur vargšas pradingo, nes sako dabar yra stoka gerų veikėjų, o jis pranyko iš užburto gyvenimo rato. O gal pardavė G-kui savo laimės gyvenimo raktą?

PROGRESO ir civilizacijos didelė pažanga buvo pasekmė Clevelando gazo katastrofa. Mokslininkų išmėginimas savo žinojimo brangiai kainavo gyvastimis daugelio žmonių.

Senas Beržas.

LITUVIŲ SALEJE

Atėikit į Lituvų salę pasiūti ir smagiai praleisti vakarą su savo draugais. Šios suėigos atsibuna kiekviena vakara, nuo 8 val. lygiai. Paremkit savo klubą į Lituvų salę, vietoje eiti kitur. Čia tapo padidintos dovanos, todėl jums bus naudinga atsilankyti dažniau į Lituvų salę.

Du Budai

TAUPYMU PINIGŲ

Pirkit daugiau karo bonu ir stampų.

Padėk kiek į banką kiekvieną mokesties dieną — čionai!

Society for Savings

127 Public Square

WALDORF RECREATION

Bowling ir Billiards

Naujoje vadovybėje.

5802 Euclid Avenue

Čia jums geriausia patiks praleisti liuoslaikis.

Naudotis gali lošęjų lygos ir privačiai.

EXpress 1095

Nikodemus A. Wilkelis

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius

IR BALZAMUOTOJAS

Šermentis kambarius duodame vartoti nemokamai

Naujoji, moderniniai įrengtoji nuosavioji vietoj

6202-04 SUPERIOR AVE.

HEnderson 9292

VISOKIA APDRAUDA

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todėl pirma šaukite mus negu ugniageisus (fare-monus). ir Apdraudos Agentūra.

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuvoska Real Estate

6606 Superior Ave. Cleveland HEnderson 6729

"KODEL DIRVA NE UŽ ROOSEVELTĄ"

Dirvos nr. 45 tilpo tokiu ant-
galviu aiškinimas, kas didumai
skaitytojų gal buvo įdomu.

Kiekvieną Dirvos editoria-
skaitau su dideliu dėmesiu, ir
tėmėjau kaip Dirva trumpu
laiku švelniu būdu atsisuko
prieš Prez. Rooseveltą. Bet
minėtame num. Dirva pasisa-
ko kad ji pasileka "Demokra-
tiška", delto kad ji agituoja ir
remia Demokratų kandidatą
Ohio gubernatorių ir kitus val-
dininkus.

Linksma kad Dirva pasilie-
ka Demokratiška, bet sulygi-
nus Amerikos prezidento urė-
dą su Ohio valstijos gubernato-
riaus yra didelis skirtumas.

Prezidentas yra vyriausia gal-
va armijos ir laivyno, ir bus
vyriausiu šios šalies atstovu
prie taikos stalo, neatsižvel-
giant kuris bus išrinktas pre-
zidentu.

Dirva pasmerkia Rooseveltą
kad jis "susidėjo" su komuni-
stais, nors tai buvo argumen-
tas vartojamas iš Dewey pu-
sės ir niekuo neparemtas. Kei-
sta atrodo kad Dirva nekęsa-
ma Demokratų partijos už ko-
munizmą, neatsisakė remti De-
mokratų partijos kandidatą
gubernatorių.

Darbo unijos indorsavo Roo-
seveltą ir jos jį rėmė, nes jis
buvo ir bus darbo žmonių pa-
gybėjas; jo administracijos lai-
ke darbo unijos padarė didelę
pažangą, ir pagerėjo darbinin-
kų padėtis. Republikonų tiks-
las buvo ir bus pasmaugti vi-
sas unijas, o tas reiškia tą pa-
tį ir darbo žmogui.

CIO yra pažangesnė darbo
unija už AF of L, ir todėl CIO
Republikoniškų politikierių pa-
vadinta "komunistų unija",
nes CIO iškovojo darbininkams
daug didelių reformų. Nerei-
kia užmiršti kad komunistiško
gaivalo yra visose unijose, nes
kiekvienas darbo žmogus gali
buti unijos nariu neatsižvel-
giant ar jis būtų tokių ar ki-
tokių pažiūrų.

Taigi, Republikonų ir Dir-
vos argumentas tuo atžvilgiu
yra silpnas.

Neduo Dieve kad Presiden-
tas Roosevelt būtų tokių išro-
kavimų kad dabar reikia pra-

dėti karą su Rusija, nes ištik-
rųjų karui nebūtų pabaigos ir
taika būtų nustumta toliau.

Dirva atsimena kad Roose-
velto administracija buvo pa-
smerkusi komunizmą, o dabar
su jais veikia. Suprantama
kad komunizmas nebuvo pa-
girtas tada kada Stalinas di-
bo su Hitleriu, bet kai Rusija
virtu mūsų alijantu, atsiekiant
tokių didelių laimėjimų karo
lauke dabar pradėti barnius su
Stalinu nėra laikas.

Reikia suprasti kad svar-
biausiu alijantų tikslu yra grei-
tai laimėti karą, o tada pradė-
ti derybas dėl pavergtų ma-
žų tautų.

Mes turėjom didžiausią vil-
tį Roosevelt, kad jis bus užta-
rėju pavergtų valstybių laikui
atėjus, bet tas laikas dar nėra
atėjęs ir mes turime turėti
kantrybę, vietoje desperacijos.

Ką Republikonas Dewey yra
pažadėjęs Lietuvai? Koks jo
patyrimas yra buti vyriausiu
vadu armijos ir laivyno? Ko
galima tikėtis iš nepatyrusio
politikierio prie taikos stalo?
Taip sau rankos užsimojimu
atmesti tą žmogų kuris taip
gabių pasirodė visais atvejais,
yra nenaudinga. Kodel Dirva
sako remti Dewey, kuris nėra
nieko išsitaręs apie Lietuvą?

Iki šis raštas pasieks spau-
dą jau žinosim kas bus laimė-
toju, bet aš lieku Demokratu
ir Roosevelt pusėje, kad jis ir
bus pralaimėtoju, bet aš tam
netikiu.

Lai ši polemika pasilieka po-
lemika, nes aš visados remiu
ir remiu Lietuvį spaudą, kuri
tiek daug reiškia mums, kad

Dešimtukas už Tuziną Numuštų Japonų

Lieut. Ross, Pacifiko salose, dalina paliudymus naujo klū-
bo nariams, kurie pasižadėjo užmušti po tuziną Japonų už
dešimtis centų. Kiek tuzinų katras Japonų nušaus tiek gaus
dešimtukų. Ir tikrai, Japonų žūsta tukstančiai prieš Ameri-
kiečių šimtus Pacifiko salose, kurias Japonai laikė savomis ir
buvo užgrobę, tikėdami amžinai jas valdyti.

ir nesutinkam savo asmeni-
kose pažvalgoje į gyvenimą ir
darbais.

Saulės Brolis.

Nuo Redakcijos: Kurie ima
teisint Staliną ir Rusiją ir no-
ri kad būtų palaukta kalbėji-
mas apie mažų tautų laisvę ai-
škiai parodo kad į juos pavei-
kus Maskvos propaganda. Ar
tai Amerika, kuri išgelbėjo
Rusiją savo ginklais, ir žadėjo
mažoms tautoms laisvę, turė-
dama visas galimybes sulaiky-
ti Staliną nuo pagrobimo ma-
žų tautų, nesimė rimtai su
Stalinu išsakyti kalbėtis ir pa-
sakyti kaip turės būti, o leido
bolševikams pirmiau užgrobti
daugelį Europos šalių kad galė-
tų po karo derėtis su Stalinu
už jų laisvę? Kokią teisę Sta-
linas turi paglemžti jas, kad

paskui Amerika ir Anglija tu-
rėtų jo malonės prašyti? Tai
buvo Roosevelt apsižioplini-
mas, patikint Stalinui kad rei-
kia pirmiau karą laimėti, tik
paskui derėtis už mažų tautų
liuositybę. Reiškia, ir Roosevelt
buvo taip apgautas Maskvos
propaganda, kaip apgautas pa-
prastas darbo žmogus, Dirvos
bendradarbis Saulės Brolis. Tai
ar Rooseveltas tiks sėdėti prie
taikos stalo, ir ar jo tada ne-
apgaus visai? Ir kodel ne: juk
Stalinas jau turi paėmęs tas
mažas ir dideles valstybes ry-
tų Europoje, jų žmones žudo,
veža į Sibirą, atgabeną ir ap-
gyvendina kalmukus ir kaca-
pus, jis patars Rooseveltui prie
taikos stalo: leiskim tu šalių
žmonėms balsuoti kur jie no-
ri priklausyti: Sovietams ar
buti nepriklausomais....

Roosevelt ir Demokratų su-
sidėjimą su komunistais liudi-
ja ne CIO ir ne unijistų dar-
bininkų rėmimas jo, — tą liu-
dija uždarymas Amerikos ko-
munistų partijos, ir komunis-
tų susibrovimas į Demokratų
partiją, su visais jų vadais,
net su Browderiu. Laimė bus
jei Demokratai (nacionalė De-
mokratų partija, ne lokalinė,
kaip Ohio, ar Clevelando ar ki-
tos kokios srities) pajiegs at-
sikratyti komunistų kurie par-
tiją užspito kaip šaranciai. Jei
gi Demokratai ir toliau laikys
savo draugais komunistus, ir
duos jiems valdžioje vietas, at-
sidėkojimai už paramą, ar ne-
pasijus kad komunistai užval-
dė Ameriką. Juk Stalinas tuo
gerai apsirūpino, kada prisakė
uždaryti komunistų partiją
kuri buvo be reikšmės, o nau-
dotis Demokratų partija, kuri
turi valdžią savo rankose.

Norėdami apsaugoti Ameri-
kos demokratiją nuo tų rau-
donų parazitų, turime rūpintis
pastatyti valdžioje tokius žmo-
nes kurie griežtai nusistatę
prieš komunizmą.

Jeigu komunistai, pasinau-
dodami Roosevelt ir CIO gera-
širdiškumu užvaldytų Ameri-
ką, nebūtų čia nei CIO nei AF
of L, nei kitų unijų, neliktų nei
tų pagerinimų kokius Roose-
veltas darbininkams įvedė, —
visi žinom kad komunistai tuoj
įveda diktatūrą ir vieną parti-
ją su visais jos laisumais.

Kad Roosevelt būtų vienati-
nis karo vadas ir išgelbėtojas
netiesa. Patys žymiausi Ame-
rikos karo vadai šiame kare,
pradedant su Gen. MacArthur,
yra Republikonai. Jie pasek-
mingai kariavo prie Roosevelt-
to, nemestų kariavę ir nebaigę
karo Dewey likus prezidentu.

Kitas mūsų straipsnio dalis
išbraukėme, nes straipsnis bu-
tų perilgas, ir nesiriša su pre-
zidento rinkimais.

Netinka mažinti ir mūsų se-
nosios tėvynės Lietuvos svar-
bos. Nes kol Hitleris ir Stali-
nas nebuvo susitarę tautas už-
grobinėti ir jų žmones žudyti,
ir Rusijos žmonės ir Vokietij-
jos žmonės džiaugėsi kad jie
taikiai sugyvena ir su Lietu-
va, ir su kitomis mažomis ir
didesnėmis kaimynėmis. Du
galvažudžiai pradėjo žudymo ir
užgrobimo karą, ir tamsta už
tai linkę net kaltinti mažutę
Lietuvą. Lietuvis turi jautis

taip pat svarbus ir reikšmin-
gas pasaulyje kaip ir kitas, ir
tarptautinės sutartys ir jų ge-
rības praeityje parodė kad vi-
sos šalys — didelės ir mažos —
gražiai išsitempa, sugyvena ir
prekybą varo, kaip lygios su-
lygiomis.

Ne tik Dirva bet ir daug žy-
nių Amerikos laikraščių, ku-
rie buvo ir pasiliko Demokratų
partijos rėmėjais, ir agitavo
už Demokratų gubernatorių
ir kitus valdininkus, buvo at-

sisukę prieš Rooseveltą ir rė-
mė Dewey. Jie labai gerai žiū-
ri Prez. Roosevelt klaidas, sto-
kimas praeityje parodė kad vi-
są užsienio politikos, kenks-
mingą slaptos diplomatijos ve-
dimą, ir užsileidimą komunis-
tams ir Stalinui.

Kas dėl Dirvos rėmimo Ohio
Demokratų kandidatų: jie ne-
kalti kad Nacionalė Demokra-
tų partija pasiėmė sau talkon
komunistus, todėl juos remiant
mes išlaikėme savo Demokra-
tišką liniją.

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

The May Co.

Pirkit Sau Lininius ir Namams Reikmenis

NAUJOVISKI
LUNCHEON SETAI

50x50 colių
su 6 napkinukais

4.98

Puikaus darbo luncheon setai languoti
gražiu švelniu spalvu iš žalios, rožinės
arba mėlynos su ištraukytomis siūlais bal-
tu apvedžiojimu. Labai puošnūs ir pra-
ktiški. Lengvai skalbias ... nereikalau-
ja prosymo.

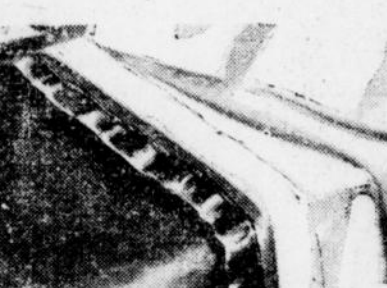
56x70 colių didumo su 6 napkinais, 5.98.

Plunksninės Kaldros
19.95

Purios pilnos 160 colių plun-
ksnų. Viršus storo tvirtos gė-
luoto chinitz rožinės ir mėlynos
spalvų; gražiais išvedžiojimais
persiuvimais. Mieros 78x84 co-
lių.

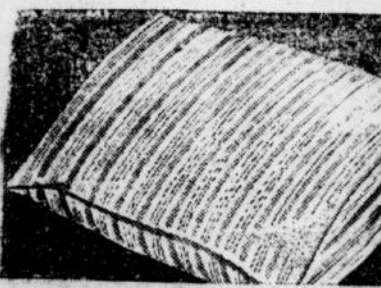
Seal Sac Kaldrom ar Blanketam
Viršai, po 2.98

Kenwood Vilnos
Blanketai 14.95

Tai šiltas blanketas tvirtai aus-
ti iš 100% vilnos ratogiau ir il-
gam tarnavimui. Pasiūkimas iš
gražių spalvų mėlynų, žalių, ro-
žinių, arba gelvų; apvedžioti
pritaikytu rayon satinu. Mieros
72x84 colių.

Chatham "Marley" Blanketai iš
50% vilnos, 50% vatos, švelniu
gražių spalvų 7.95

50% Pukais Pildytos
Pagalvės

po 6.98

Purios, minkštos, patogios pagal-
vės iš 50% pūkų ir 50% perdir-
btų plunksnų. Impilas tvirtas ir
geras rusies mėlynos ir baltos
brūžių spalvos. Tvirtos pagalvės.
Mieros 21x27 colių.

Spring Maid Paklodės

63x99, 72x99
arba 81x99 colių

po 1.88

Tankios iš 140 siūlų i colių; jo
labai tvirtos ir tandžios bet min-
kštos ir švelnios patogiam mie-
gojimui. Lengvai skalbias, i
našios rusies.

63, 72, 81x103 colių, po 2.98

THE MAY CO. . . . LINENS, BEDDINGS, DOMESTICS
KETVIRTAS AUKSTAS

Praktiškas planas duos jūsų karui Daugiau Mylių iš Gaso Lengvesnį Pradėjimą Saugesnį Operavimą ši 4tą žiemos metą

Jūsų karas geriau, greičiau pradės va-
žiuoti šaltame ore, kuomet:

(1) Inžinas ir gyros veiks liusiai iškei-
tus jų tepalą į Sohio Winter Motor
Oil ir Sohio Winter Gear Lubricants
žiemos orui.

(2) Battery bus pilnai peržiūrėta—jeigu
reikia pričaržyta, užtikrinimui grei-
tesnio pradėjimo, apsaugojimui nuo
neveiklumo.

Greitas pradėjimas taupo gasą, taupo dė-
vėjimąsi. Žieminiai lubrikantai tepalai už-
tikrina saugų operavimą. Paruoškite savo
karą žiemai dabar—su Sohio's Winter Safe-
ty Plan.

THE STANDARD OIL COMPANY (OHIO)

Kuomet Sohio užėmė šitą ant jūsų karo
jūs žinosit kad jis gatavas visai žiemai!

SOHIO Winter Safety Plan

Gasolinas Duoda Jūsų Atakoms!

PIRKIT DAUGIAU KARO BONDS!

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

KAIP RUOŠIAMASI RUBŲ RINKIMO VAJUI CLEVELANDE

Lietuvos karo nukentėjusiems rubų rinkimas Clevelande eina jau savaitę antra. Rubų bus priima Sv. Jurgio parapijos mokyklos patalpose ir N. P. P. Sv. parapijos salėje. Bet tai daugiausia rubai iš pačių Lietuvių.

Siomis dienomis pradėjo susitarti visi trys Clevelando Bendoro Amerikos Liet. Fondo skyriai ir planuoja apimti rubų rinkimui visą Cuyahoga apskrity, gavimui rubų iš Amerikiečių ir kitų tautų žmonių. Šią planą pravedus bus gauta tikrai daug rubų, ir tuomet Clevelando Lietuviai gerai atsizymės. Bet tai bus del to kad mokės išvien dirbti.

Lietuvai Rubų rinkimo vajų tarp Amerikų vadovauti pasiemė vienas žymus Clevelando advokatas, su kurio pagalba bus prieita prie radio ir prie laikraščių, prie žymių Clevelando piliečių ir prie visuomeniškų Amerikiečių organizacijų. Bus įsteigta visame mieste rubų surinkimo stotys.

Sį penktadienį įvyksta to advokato ofise vietos veikėjų ir BALF skyrių valdybos narių susirinkimas. Čia bus nustatyta visi planai dideliame vajui.

Pranešimas Clevelando Lietuviams

American Lithuanian War Activity Komiteto parpūpta "Honor Roll" knyga bus oficialiai atidaryta Gruodžio 10, su programą Sv. Jurgio parapijos auditorijoje.

Gal yra skaitytojų kurie dar nėra susipažinę su šia knyga ir mažai apie ją girdėję. Tulas laikas atgal American Lithuanian War Activity Komitetas įtaisė šią knygą, vien tam kad turėtų Clevelando Lietuviai kur nors ir kam nors užkreduotų kiek mūsų vyrų, vaikų, merginų išėjo tarnauti Amerikos ginkluotose įgose.

Daugelis mūsų Lietuvių pasirašė į The Cleveland Press ir The Cleveland Diocese knygas. Tas yra pagirtina, bet ir tas knygas rasosi visų tautų kariautojų vardai, o mes norime turėti knygą kur bus vien tik Lietuvių vardai, ir knygą kuri pasiliks pas mus arba bus padėta su kitais dokumentais, naudinga mūsų tautos istorijai.

Gal ateis tokia diena kada bus paklausta kiek iš Clevelando Lietuvių tarnavo antrame Pasauliniame Kare, jei neturėsime jokio užrašo tai ką galėsime atsakyti? Spėsim kad tiek arba tiek; ar tas mūsų spėjimas bus priimtas? Greičiau ne. Tai ar negeriau bus kai turėsime visų vardus užrašytus šioje tam paskirtoje knygoje? Šioje knygyje rašysius vardas vyro, vaikinio, merginos kurie tarnauja kokiame skyriuje: Army, Navy, Marines, WAC, etc.; bus įrašoma artimiausi giminė, ir namų adresas. Atskiroje vietoje bus užrašomi vardai mūsų didvyrių kurie paguldė savo gyvastis kad mes galėtume gyventi.

American Lithuanian War Activity Komitetas laikys savo mėnesinį susirinkimą antradienio vakare, Lapk. 14, Lietuvių salėje, nuo 8 val., ir kviečia visus Lietuvos ateiti į šį susirinkimą, atsiesti vardus tu kurie yra išėję į karinę tarnybą, taip pat tu kurie buvo išėję ir jau sugrįžo. Mes norim kad visų Lietuvos vadai iš Didžiojo Clevelando būtų įrašyti šioje knygoje.

Jurgis K. Venslovas.

ŠEŠTA KARO PASKOLA LAPK. 20

Šešta Karo Paskola prasidės Clevelande, kartu su visa šalimi, Lapkričio 20, ir tęsis iki Gruodžio 16.

Šį kartą valdžia nuskyrus sukelti 14 milijonų dolerių višoje šalyje, bet bus sukelta žymiai daugiau, kaip kitose paskolose.

Cuyahoga apskrities kvota bus \$219,618,000, iš tos sumos \$34,704,000 numatyta sukelti E Bondsais. Lietuviai prisidės žymiai prie E Bondsų pirkimo.

Kurie norėtų dalyvauti tame pasitarime kreipkitės į Dirvos redakciją arba į P. P. Muliolio ofisą neveliau 7 val. penktadienį, Lapk. 10.

Kitame Dirvos nr. bus pranešta visas planas kiek jo bus paruošta.

Lietuvos žmonės visokių pasiūlymų vienodai kenčia; Lietuvos veikėjai susitarė vieningai kovoti; Clevelando Lietuviai mokės stoti vieningai dirbti tu mokėdamsi vieni kitą, ir pasiekėms visus milžiniškos.

Nesirupinkit kad į Lietuvą rubų gal nebus galima pristatyti: iki rubai bus surinkti ir New Yorko sandėlyje sutvarkyti gal bus iškovota ir budai Lietuvą pasiekti.

Be to, juk šimtai tukstančių Lietuvių vyrų, moterų ir vaikų yra pabėgusių į Švediją ir į Vokietiją nuo užimančių bolševikų — jiems pagalba galima bus siūsti tuojau.

Šią vasarą iš Lietuvos bėgo bolševikų užpuolami žmonės kaip stovėjo: be daugesnio rubų, o dabar juos užklumpa žiema. Duokim dabar juos apsaugoti, stengkimės gauti kuo daugiau rubų iš Cuyahoga apskrities visų tautų gyventojų.

NAUJAS MAYORAS THOMAS BURKE

Mayorui Frank J. Lausche likus išrinktu Ohio gubernatorium, jo vieta užims iki kitų reguliarių rinkimų miesto teisių direktorius Burke.

Lausche mayoraudamas gavo mokesties po \$15,000 metuose, o gubernatorium budamas algos gaus tik po \$10,000. Keista kad tokia didelė valstija moka mažesnę algą savo gubernatoriui negu moka vienas tos valstijos didelis miestas. Žinoma, greta algos gubernatoriaus gauna gyvenimui patalpas ir pragyvenimui sumas.

Betgi gubernatoriui daugiau garbės, ir atsidaro progos kandidatuoti į senatą arba į prezidentus.

EAST OHIO GAS CO. ATLYGINA

The East Ohio Gas Co., kurios gaso tankų sprogime Sp. 20 užmušta daug žmonių ir padaryta milžiniški nuostoliai, pradėjo susitarti su nukentėjusiais atlyginti jiems nuostolius: asmeniškų, nejudamo turto, asmeniškų sužeidimų, ir atlyginimą už mirusius.

Tos srities gyventojai tariasi ar jie atstatys savo namus ten pat ar eis kitur gyventi.

Kelionė į Washingtoną

Turėdamas reikalų Washington, andai traukiniu išvažiavo. Žmonių važiuoja traukiniais daugybės, bet daugiausia kareiviai. Jie visi sau sėdi, o civiliams pasitaiko ir ilgai pastovėti iki pasitaiko vieta atsisėsti. Vaziavau per Pittsburghą, taigi teko matyti tos apielinkės vietos kur aš kitados gyvenau.

Traukinys buvo greitas, tai neilgai trukus pervažiuavome visą Pensilvaniją ir pasiekėm Baltimore. Nuo Baltimore į Washingtoną vos 42 mylios ir susisiekimas labai greitas.

Traukinys pasiekė Washingtoną apie 4 val. po pietų. Pirmas dalykas buvo susirasti vieta nakvynei, ir reikėjo porą valandų įsikišti iki radau hotelį kuris turėjo laisvą kambarį. Turėjau reikalų Aukščiausiam U. S. Teismui, taigi ten vykstant gavau progos apžiūrėti ir patį Capitol Hill. Svečiuojantis Washingtono reikla nepamiršti aplankyti ir U. S. Teismo Rumus, nes tai imponuojantis milžiniškas pastatas.

Washingtonas yra vienas iš didžiausių Amerikos miestų, jo gyventojų skaičius 1940 metais buvo apie 663,000, dabar jau apie milijonus, karo dėlei. Bizniai ten nekurie labai geri. Miesto tvarka gera, judėjimas didelis, gatvės, kaimai, busai užsikimšę žmonėmis, kurie važiuoja į visas miesto dalis.

Darbu dabar visur ir visiems randasi, tik ne del advokatų. Adv. V. J. Pugheris.

LAUSCHE LIKO OHIO GUBERNATORIUM

Kandidatai gavo balsų:
Lausche 1,592,400
Stewart 1,484,960

Clevelando Mayoras Frank J. Lausche laimėjo Ohio gubernatoriaus rinkimus dar su didesniu pasisekimu negu laimėdavo pirmesniu rinkimu. Jisai sutriuškino per šešis metus valstiją valdžiusių Republikonų galybę. Jo Republikonas oponentas, Mayoras Stewart iš Cincinnati pasiliko toli užpakalyje.

Nors Ohio nubalsavo didumoje už Republikoną Dewey ir prezidentus, Demokratas kandidatas į gubernatorių savo galingumu išgelbėjo nekurius kitus Ohio kandidatus, ir inėš į laimėjimą Cuyahoga apskrities visus valdininkus ir atstovus į Ohio Legislaturą.

Nežiurint kad už Republikono kandidato Stewart pečių stovėjo visa galinga Republikonų partijos mašina, kuri kitais laikais pasekmingai pravedavo Republikonus kandidatus, prieš Lausche į subiro. Lausche gi neturėjo Demokratų partijos mašinos už savęs, nes Cuyahoga Demokratai nemėgsta jo, tačiau jis laimėjo savo paties nuopelnais.

Frank J. Lausche, Clevelando gimęs ateivis iš Jugoslavijos tėvų sunus, buvo vienas iš devynių jo šeimos vaikų, tėvui mirus 1908 metais, dar gime dešimtas vaikas. Jis su kitais savo vyresniais broliai gelbėjo motinai jų mažoje valgykloje dirbti ir šeimą išmaitinti; mirus jo vyresniam broliui, jis turėjo pats daugiausia prisidėti prie šeimos išlaikymo, budamas 17 metų amžiaus; turėjo net išeiti iš high mokyklos ir dirbti, o mokslo tęsė vakarais.

Pereito karo metu jis tarnavo armijoje antru leitenantu ir sugrįžęs iš karo stėjo studijuoti advokaturą, kurią pasekmingai baigęs pradėjo praktikuoti teises ir darbuotis visuomenėje. Visą savo pasisekimą politikoje laimėjo pats savo gabumais, darbštumu ir sumanumu.

Kaip jis populiariškas Ohio valstijoje parodo tas kad jis, pirmą kartą kandidatuodamas į gubernatorių, savo Republikono oponenta toli pralenkė balsais, nors Ohio skaitosis Republikonų valstija, ka liudija balsavimas už Dewey daugiau negu už Rooseveltą.

Lausche kandidatavo savo paties nuopelnais, be jokios politiškos Demokratų mašinos, patisekėdamas savo geru rėmėju pagalba ir visuomenės balsais. Visuomenė, ne partija ji ir išrinko.

LANKĖSI

Jonas ir Marge Verbela, iš Geneva, Ohio, kur jie nusipirko bižnį. Verbela įstojo į Bendoro A. L. Fondo skyrių.

DEGTINĖS davinys patankintas: dabar jau galima gauti kvorta degtinės kas dvi savaitės. Didelis skirtumas tarp to kaip buvo pereita vasarą kas 6 savaitės.

MIRIMAI

PETRAS KISEL, 9609 Elizabeth ave., 54 metų amžiaus, mirė Lapk. 7, laidojamas 10 d., Kalvarijos kapinėse. Pasmaldos atsiubina Holy Trinity bažnyčioje.

Liko žmona, Agnieszka, po sunis Bernardas Tautkins, ir podukrės Antoinette Klein ir Anna Kish.

Velionis paėjo į švenčionių ap., Vilnijos; Amerikon atvyko 1909 m., Clevelande gyveno nuo 1917 metų.

Laidojime pasitarnavo laidojimų direktorius N. A. Wilkeli.

PARSIDUODA NAMAS

7316 LINWOOD AVE.

Geras 7 kambarių namas, lavatory apačioje, naujas furnasas, 5 plytų garažas, viskas gerame stovyje. Greitam pirkimui kainą \$5,500.

Telef. YE. 5413

The Fate of Lithuania

(THE GRAND RAPIDS HERALD)

October 9, 1944

Along with Poland, the fate of Lithuania is one of the most tragic of this war. We haven't heard so much about that little country nor about Latvia and Estonia except that they, like Poland, have been battlegrounds. But about their future aspirations and desires, we have heard virtually nothing.

So far as Latvia and Estonia are concerned, they probably expected little or nothing, rather took it for granted that they would be absorbed by Russia as indeed they already have been. Latvia and Estonia were set up out of whole cloth under President Wilson's theory of making a lot of little and impotent states out of little groups of the same race. But neither of these countries had any history behind them and both were too impotent to be factors in the world either in a military or economic sense.

With Lithuania, the situation is entirely different. Lithuania, in times past, was a great and powerful nation, usually at odds with Poland and more frequently than not under the domination of Poland. Yet the Lithuanians are a strong, proud and resourceful people. When Europe was carved up in 1919, Lithuania was set up as an independent state with some real reason.

Had Estonia and Latvia been incorporated in the Lithuanian state, it might have been better for all concerned, or had the whole lot of them been incorporated with Poland, it might have been a lot better for all.

When Russia marched into Poland's back door while Poland was fighting bitterly in front against the German war machine, Stalin also took over Lithuania, Estonia and Latvia and incorporated them into Soviet Union. They were powerless to resist. They had to take it lying down. The result has been that they have been battlefields over which their more powerful neighbors have been fighting and Lithuania will be such a battlefield until the Germans have been finally driven back within her own constricted borders.

Lithuania would like to be re-established as an independent state when this war is over. She really merits that consideration and with sufficient territory and population to take a real place in the scheme of European affairs.

Stalin, however, has no notion of letting go his grip upon the little nation and Churchill and Roosevelt, even if they so desired, dare not oppose Stalin's decree. Thus it seems that Lithuania as an independent state is lost to the world, that the little country will remain under the control of Russia, as one of the members of the Soviet Union.

(Editor's Note: The statements in the above editorial about the past relations between Lithuania and Poland are not based on actual historical facts.)

REIKALINGA MOTERIS

Skalbimui šeimos baldinių ketvirtadieniui, taiggi mergaitė namų darbui, pilnam laikui ar daliai.

Klauskite: Randolph 8249

Parsiduoda Namas

Po 6 kambarius šonais; moderninis, arti prie transportacijos ir krautuvų; su garažais; parduoda savininkas, nori apieiti miestą. Randasi šiaurėje nuo St. Clair, 758 E. 93 St. GL. 2815.

KAMBARYS

Lietuvių šeimoje, vyrai ar merginai, du garažai.

1032 Linn Drive, tarp

Tarp Superior ir St. Clair, E. 110.

Lietuviška VAISTINĖ

Jonas Zvalskis, Savininkas

Užlaiko visokias naminės ir importuotas gyduoles nuo visokių ligų, žaizdų ir kitokių negyrovų. Išpildo daktarų receptus atskančiai. Kreipkitės į savo vienuolė vaistinę visokiais reikalais.

INTERNATIONAL PHARMACY

5920 St. Clair Ave. Cleveland

Telefonas ENdicott 8616

THE PERISCOPE

By ŠARUNAS.

NO RELIABLE news come as yet from Soviet-occupied Lithuania. Soviet authorities refuse entry to American correspondents who desire to eyewitness conditions in Lithuania, Latvia, and Estonia. No mail comes from Lithuania to the United States.

SUMNER WELLES, in his "The Time for Decision", says that in the first postwar years the two greatest powers, both from a material and a military standpoint, will be the United States and the Soviet Union. But, to Lithuanians, there can be no comparison of moral greatness between the two. The United States is an incomparably greater country since it seeks to enslave no unwilling people like Soviet Russia.

THE London correspondent of the New York Times says that the keynote to the conception, execution and results of the recent Stalin-Churchill conference "can be found in Churchill's vivid phrase that only Anglo-American and Russian friendship in war and peace can save the world and avert future bloody sacrifice by yet unborn generations."

However, if Russia does not change her tune with regard to the annexation of the formerly free Baltic States, the latter will become the bloody sacrifice to the friendship that, according to premier Churchill, is to save the world. Will the "saved world" remember the sacrificed Lithuanians, Latvians and Estonians?

SOVIET Russia, it seems, will get what she wants—Eastern Europe. Her wants there include, as Sumner Welles points out, a refusal to discuss the matter of releasing from the Soviet Union of the three unlawfully incorporated Baltic States. As for Poland, the Soviet Government has made it clear it will insist that the Polish eastern frontier run more or less along the so-called Curzon Line of 1919.

MUCH of the Polish talk during the recent Churchill-Stalin conference centered, according to the London correspondent of the New York Times, about Poland's boundaries with the Soviet Union. While the final communiqué did not mention this question, it is now generally believed in London that the boundary will follow precisely along the

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU

Knygelė "KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU" gausama Dirvos adm., už 25c. Kitur persiuntimui pridėkit 5c.

DIRVOS AGENTURA

6820 Superior ave.

Cleveland, Ohio.

SVARBIOS PASKAITOS ir PAVEIKSLAI

Bus rodami paveikslai nuo pirmo žmogaus sutvėrimo iki mūsų laikų, kas sekmadienio vakarą, lygiai nuo 7:00 val., durys atdaros nuo 6:30 v., Peck Hall, 1446 E. 32nd Street ir Wade Park Ave., Clevelande. Įėjimas iš 82 st., 3 aukštas. Užprašomi geros valios Lietuvos lankyti ir paskaitas, atsiveskit ir savo draugus; įžanga liuosa, rinkliavų nėra. Rengia ir kviečia Sv. R. T. (47)

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rakandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. P. KERŠIS, del apkaivimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm negu išmoka už nuostolius.

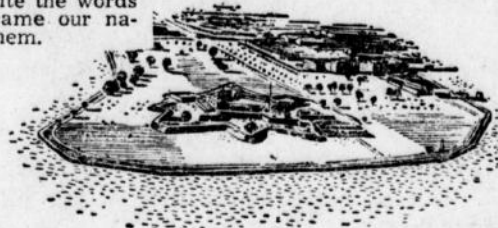
Patarnausi gerai ir greitai, su nauda jums.

Kreipkitės: P. J. KERŠIS
809 Society for Savings Bldg.
Telef. MAin 1773.

BONDS OVER AMERICA

"Oh, Say, Can You See..."

On a spit of land jutting into the Patapsco river, just below Baltimore, stands star shaped Fort McHenry whose "Star Spangled Banner" prompted Francis Scott Key to write the words which became our national anthem.

There's another star shaped fort—old Fort Wood, that now serves as a support for the Statue of Liberty on Bedloe's Island in New York Harbor.

Back the Attack!
Buy More Than Before

Curzon Line.

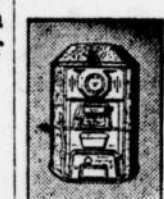
If the Poles did not win their point against Russia, there seems to be little hope for the unhappy Baltics to win theirs.

HOWEVER, recent reports show that the Lithuanian Supreme Committee for national liberation is continuing the struggle along the same lines as against the totalitarian Nazis. The Russian secret police is answering with severe and bloody repressions. No wonder American correspondents are not allowed to visit the Baltic States to see the "happy" and "liberated" Lithuanians!

SUMNER WELLES urges the United States Government to support the following principle in its foreign policy. The Soviet Government, he says, is entitled to determine its frontiers with a view to its essential security, having regard for the right of self-determination on the part of the peoples inhabiting the regions concerned. It must be admitted, however, Mr. Welles continues, that the manner in which the plebiscites of 1939 were conducted by the Soviet Union gave but little assurance that they did anything more than mask a military occupation.

TO MAKE sure that the frontiers of the future Russia will incorporate willing, rather than unwilling, Soviet citizens, the Soviet Government, urges Mr. Welles, would be well-advised to conduct open plebiscites in every instance where there is a dispute as to the will of the majority, and to permit all individuals who do not wish to become Soviet citizens to depart freely with their possessions.

In view of the cruel activities of the Soviet police, this is only a pious hope on the part of Mr. Welles. The unwilling are departing, "freely" under the bullets of assassins. The Russians are probably preparing for a totalitarian plebiscite.

JUS GAUNAT ŠILDYMO PATOGUMĄ

KUOMET PERKAT

MONCRIEF FURNASĄ

Kreipkitės į MONCRIEF Pardavėją

The Henry Furnace Co. Medina, O.

NAUJOS RUDENINES

Vyrams ir Vaikams Skrybėlės

vėliesių pavidalų ir stilių gatavos: jūsų pasirinkimui

\$5.00 ir \$6.00

MERRIMAC Brand Skrybėlės

2.95

Plačiai žinomos rūšies

KELNĖS VYRAMS ir VAIKINAMS — didelis pasirinkimas kelnų darbui, Sportui pasirėdymui, įvairiomis kainomis po

\$2.95 \$3.95 \$4.95 \$6.95

Nauji Rudeniniai Kaklaraiškiai \$1 ir \$1.0 Gera žinomi Silvo Brand vyrams kaklaraiškiai

Nauji Sport, Marškiniai --- \$2.95 - \$3.95 Ilgom rankovėm languotų medžiagų ir vienetų spalvų.

DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirkinį. DYKAI Čia galite iškeisti savo Stamp Books.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave

Atdara Vakara